

آرشیو ملی ایران
(معاونت اسناد)

سازمان اسناد و کتابخانه ملی
جمهوری اسلامی ایران

نیم قرن با آرشیو ملی

اسناد تدوین و تصویب و تاسیس سازمان اسناد ملی ایران

سند به مثابه سند آینده

دارد و ماده تحقیق برای مطالعات تاریخی است. این تاریخ یا تاریخ ادب و فرهنگ است یا تاریخ وقایع و رخدادها و شخصیت‌ها. سازمان اسناد، بیشتر و نه مطلقاً، همین مفهوم و معنی از سند را به عنوان هسته کانونی سیاستگذاری و برنامه‌ریزی خود برای دسترسی عموم به اسناد به کار بست. کاربست عملی این معنی و ترکیب فرهیختگان حاضر در نخستین شورای سازمان که همگی از محققان ادبی و تاریخی و فرهنگی محسوب می‌شوند و حق بزرگی برای تأسیس این نهاد و تداوم و توسعه آن بر سازمان اسناد دارند، خواسته یا ناخواسته، سرنوشت سازمان را به سویی هدایت کردند که بیشترین بهره‌برداران از سند، مورخان و ادیبان بوده‌اند زیرا تا آن زمان اهمیت و فهم سند چیزی بیش از آن نبود و همانند اکنون، سندپژوهان ایرانی بیشتر به تاریخ و ادبیات و فرهنگ و هنر علاقه و تمایل داشته‌اند و سند به مثابه سند اداری و منبع سیاستگذاری و برنامه‌ریزی و تصمیم‌سازی شناخته شده، نبوده است.

این تعریف و فهم از سند شکافی را میان نظام اداری و مدیران دولتی با سازمان اسناد رقم زد. بسی مدیران دولتی هنوز هم نمی‌دانند سازمان اسناد چه مرکز و نهادی است و چه کارکرد و اهمیتی در نظام اداری و تصمیم‌سازی و برنامه‌ریزی و اقدام می‌تواند داشته باشد.

نگاهی آماری به محتوای مخازن آرشیو ملی ایران که با کج‌سلیقگی، «سازمان اسناد» نام گرفته خود تا حد زیادی پیامدهای این گسست مفهومی سند و شکاف تاریخی میان نظام اداری و این سازمان را مشخص و آشکار می‌سازد.

لایحه تشکیل آرشیو مدرن ایران با عنوان «سازمان اسناد ملی ایران» در سال ۱۳۴۹ در قالب قانون به تصویب رسید. هدف این قانون «جمع‌آوری و حفظ اسناد ملی ایران در سازمان واحد و فراهم آوردن شرایط و امکانات مناسب برای دسترسی عموم به این

اسناد و همچنین صرفه‌جویی در هزینه‌های اداری و استخدامی از طریق تمرکز پرونده‌های راکد وزارتخانه‌ها و مؤسسات دولتی و وابسته به دولت و امحاء اوراق زائد سازمانی» بود. نخستین جلسه شورای سازمان تاریخ ۵۰.۳.۱۰ با حضور مجتبی مینوی، عباس زریاب خویی، سیروس پرهام و وزیر مشاور سرپرست سازمان امور اداری و استخدامی و چند مقام دولتی برگزار شد. اقدامی دیر هنگام زیرا در سال ۱۳۰۱ نخستین قانون بوروکراسی و نظام اداری ایران به تصویب رسید و موضوع سازمان اسناد از الزامات نهاد دولت محسوب می‌شود و به علت همین تأخیر تاریخی، بسیاری از اسناد دولتی و اداری دوره قاجار و پهلوی اول و دوم تا سال ۱۳۴۹ در دسترس قرار ندارند و برخی از زوایای تحولات این نظام اداری مبهم و تاریک است.

در قانون تصویب شده سازمان اسناد چند کلیدواژه وجود دارند؛ «جمع‌آوری و حفظ»، «کاهش هزینه» و «دسترسی عمومی». مفهوم دسترسی عمومی امروز برای روزگار ما ضمن داشتن معانی گوناگون اهمیت آن دوچندان شده است. در این دسترسی نکته اساسی این است، دسترسی به چی و برای چه هدفی و برای چه کسی؟

سند در معنای متعارف و رایج آن در ادبیات سندشناسی دلالت بر محتوا و معنایی مربوط به گذشته

خسرو طالب‌زاده
معاون اسناد
کتابخانه ملی

سازمان گردآوری و نگاهداری شده است که از این تعداد در حدود ۴۵ هزار پرونده و رقم مربوط به اسناد نفیس و میراثی مانند بیوتات، قباله‌نامه‌ها، فرمان‌ها و... است. چیزی کمتر از یک درصد. اما همین یک درصد و برخی اسناد دوره پهلوی اول دستمایه تحقیق و تدوین بسیاری کتاب‌ها و پژوهش‌های البته ارزشمند و درخور شده است، در حالی که از محتوای ۹۹ درصدی آن کمتر توانسته‌ایم بهره ببریم. محتوای این ۹۹ درصد اسناد چیست؟ منشأ این اسناد به بیش از ۸۰ نهاد دولتی مربوط است و محتوای آن‌ها نامه‌ها و مکاتبات، اسناد، صورت‌جلسات، احکام و... اداری است. به عبارتی دیگر، می‌توان گفت مجموعه این اسناد حاوی و دالی است بر تجربه عینی و بومی مدیریت کشور در حداقل ۵۰ سال گذشته.

این تجربه که در خلال محتوای این اسناد خود را بازنمایی می‌کنند در معرفت‌شناسی دانش، دانش ضمنی یا نهان یا بیان نشده و غیرآشکار دسته‌بندی می‌شود و به نظر برخی از محققان ارزش و اهمیت این‌گونه دانش‌ها نسبت به کل دانش بشری در حدود ۹۹ درصد است. بواقع، دانش ضمنی که به مثابه پایه و اساس دانش سازمان و انسانی و منبع مهم راهبری و راهبردی سازمان تلقی می‌شود، آن تجربه‌ای است که کارمندان و مدیران نهادهای دولتی می‌توانند بگویند و به تعلقات و ایده‌ها و فهم و درک آن‌ها از کار عملی صورت گرفته در زمان و مکان و مدیریت مشخص وابسته تعلق دارد. بنابراین هر کارمند و مدیری در خلال تاریخی تجربه‌ای از کار و وظایف اداری خود دارد که می‌توانست بیان و به دانش صریح و آشکار بدل شود. در نگاهی کلان‌تر، در نظام اداری و سیاستگذاری راهبردی نهادها و دستگاه‌ها چهار مؤلفه مهم نقش

محوری دارند؛ ساخت دولت و مبانی اقتصادی و فرهنگی آن (ساخت قدرت)، مشارکت و نقش آفرینی نهادهای صنفی و مدنی، دانش نظری و علمی و نیز دانش ضمنی. فقدان یک پایه از این چهار نهاد به ناکارآمدی و انتزاعی بودن سیاست و تصمیم و اقدام منجر می‌شود. ویژگی مهم دانش ضمنی و تجربی نسبت به دانش علمی و نظری این است که این دانش برخلاف دانش نظری، بیشتر درباره چگونگی است تا چرایی کنش و اقدام و دانشی عملی و وابسته به زمینه اداری و نهادی و زمان و مکان آن.

اگر در جهان امروز توسعه پایدار همان توسعه دانش‌محور است و دانش نهاده اساسی و بنیادی آن است و دانش تجربی و ضمنی رکن این دانش، بنابراین سند و پردازش و داده‌کاوی آن مهم‌ترین پشتوانه و قوام نظام تصمیم‌سازی و برنامه‌ریزی و اقدام است. معنی سند به‌عنوان امری صرفاً به گذشته را باید توسعه و گسترش داد و آن را به‌عنوان بازنمایی دانش تجربی و ضمنی تلقی کرد. بر این اساس مهم‌ترین اقدامی که به لحاظ تاریخی بسیار دیر شده، سازمان و ساخت دادن این داده‌های متروکه در مخازن آرشیو ملی ایران در قالب‌های نرم‌افزاری و دیجیتال و بازگرداندن آن‌ها به منشأ دولتی خودشان و مهم‌تر، تأسیس نظام شبکه‌ای و پلتفرمی اسناد دولتی است تا از تجربه و دانش ارزشمند و مهم آن، همگان (مدیران، محققان توسعه اقتصادی و صنعتی و اجتماعی و سیاسی و...) برای توسعه کشور و اصلاح فرایندها و تحول نظام اداری و افزایش کارآمدی و اثربخشی آن بهره ببرند. سند می‌تواند جای خالی و نوستالژیک روابط استاد - شاگردی و انتقال تجربه و دانش سینه به سینه را پر کند و سند تنها برای شناخت گذشته بلکه برای فهم آینده به کار رود.

تاریخ ۵۲۸۲۸
شماره
پیوست

نخست وزیر
سازمان امور اداری و استخدامی کشور

جناب آقای فواد روحانی
دبیرکل پیمان همکاریهای عمران منطقه ای

همانطور که آقای دکتر ذکا* طو نامه شماره ۵۵۵۶/ت مورخ ۴۵/۸/۲۸
به اطلاع جنابعالی رسانیدند لایحه تاسیس سازمان اسناد ملی ایران سرانجام
برای طرح در هیئت وزیران و تقدیم به مجلسین برای جناب آقای نخست وزیر ارسال
گردیده است . لازم به تاکید نیست که در شرایط کنونی امر تعقیب لایحه در مراجع
قانونی تا مرحله تصویب بمراتب دشوارتر و گرانقدرتر از تهیه طرح مربوطه است
(کما اینکه در ده سال اخیر طرح های متعددی تدوین و پیشنهاد شده اما بجائی
نرسیده است .)
اکنون که لایحه سازمان اسناد ملی به چنین مرحله حساس رسیده اینجانب
به پشت گرو همت و در پیج و دل بستگی شدیدی که نسبت به این مهم در آن جناب
سراغ دارد استدعا مینمایم که علیرغم گرفتاری ^{های} گوناگون از همراهی و معاضدت در این
مرحله " پرخطر " مضایقه نفرمائید .
باشد که این آرزوی دیرینه سرانجام برآورده شود .

باتقدیم احترام . سیروس پرهام

در تاریخ ۴۵/۹/۱۷ با فواد روحانی معاون سرانجام
با فواد روحانی دبیرکل پیمان همکاریهای عمران منطقه ای
جلسه ای با شرکت لایحه دکتر کتیباخ در پیش در دفتر روحانی در دفتر
نخست وزیر تشکیل شد و در آن جلسه در این باب از لایحه
دفاع کنیم و در صورتیکه لایحه بمقتوب رسد چون اینده در هیئت
مجلسین تقدیم گردد .
۴۵/۹/۱۹

لایحه در زمینه لزوم تشکیل کمیته در اسناد

تاریخ ۴۵/۱۰/۱۰
شماره
پیوست

نخست وزیر
سازمان امور اداری و استخدامی کشور

به : مدیر کل تشکیلات و روشها
از : سرپرست قسمت امور اسناد دولتی
موضوع : تداخل وظائف آرشیو ملی و کتابخانه پهلوی

پیرو یادداشت مورخ ۴۵/۱۰/۱۰ جناب آقای دکتر گودرزی در مورد ارتباط آرشیو ملی و کتابخانه پهلوی و امکان تداخل وظائف این دو سازمان خواهشمند است مراتب زیر باستحضار ایشان برسد :

۱- اینجانب از ابتدای کار کتابخانه پهلوی متوجه امکان تداخل وظائف و مشکلات ناشیه بوده و طی گزارش مورخ ۴۵/۴/۲۱ مراتب را به عرض مقام محترم دبیر کل رسانیده و ایشانهم با توجه به فوریت مساله و اینکه نسه مشکلات دستور فرمودند که اقدامات لازم برای طرح لایحه آرشیو ملی در هیئت دولت و مجلسین انجام گیرد .

۲- خوشبختانه در ضمن بررسی تشکیلات کتابخانه پهلوی معلوم گردید که اولیای کتابخانه وظیفه " گردآوری اسناد و مدارک تاریخی مربوط به ایران " را که در فرمان همایونی تصریح گردیده فرع بر وظیفه اصلی " گردآوری کلیه کتب و نسخ خطی ایران و مربوط به ایران " می دانند و " گردآوری اسناد را به مفهوم آرشیوی تعبیر نمی کنند و صرفاً آن نوع اسناد و مدارک را در نظر دارند که از لحاظ تهیه تاریخ عمومی ایران مورد استفاده قرار گیرد آنها نه بصورت تصرف اسناد و مدارک و پرونده های وزارتخانه ها و موسسات دولتی (که وظیفه آرشیو ملی است) بلکه بصورت استنساخ یا

عکسبرداری • بنابراین مساله سلب مالکیت دستگا ههای دولتی در مورد پرونده ها و اسناد و مدارک ملی و تاریخی (که احتیاج به قانونگذاری دارد و ۱۱ درصد محتویات آرشیو را تشکیل خواهد داد) در کتابخانه پهلوی مطرح نیست و هدف و وظائف و تشکیلات این کتابخانه در حال حاضر مانعی برای ایجاد هدف و وظائف و تشکیلات آرشیو ملی در چهارچوب لایحه پیشنهادی نمی باشد •

با اینهمه ، مادام که لایحه آرشیو ملی بتصویب قانونگذار نرسیده خطر دوباره کاری هست و چه بسا که در آینده اولیای کتابخانه متوجه مفاهیم وسیع آرشیوی وظیفه "گردآوری اسناد و مدارک تاریخی مربوط به ایران" بشوند و بخواهند آنرا بسط و تعمیم دهند •

۳- بنابراین چون این خطر همواره هست و فرمان همایونی هم بقوت خود باقی است راه چاره اینست که بدون اینکه اولیای کتابخانه پهلوی - که در حقیقت مفسر فرمان همایونی هستند - متوجه وسعت راهمیت و وظیفه "گردآوری اسناد و مدارک" شوند لایحه بتصویب برسد و طبیعی است که پس از تصویب قانون نه تنها امکان گسترش وظائف این کتابخانه در زمینه "گردآوری اسناد و مدارک" خود بخود منتفی خواهد شد بلکه وجود آرشیو ملی بخودی خود موجب خواهد گردید که کتابخانه پهلوی هم خود را ا مصرف جمع آوری کتب و نسخ خطی بنماید و با اسناد و مدارک آرشیوی کاری نداشته باشد •

۴- در روضه حاضر از ۲۱ پست سازمانی کتابخانه پهلوی فقط يك نفر کتابدار

تاریخ

شماره

پیوست

اسناد ومدارك خطی ویایی " است که آنهم برای کتابخانه ای به وسعت کتابخانه پهلوی ضروری و معقول است . کماینکه کتابخانه کنگره آمریکا بیشتر از ۷ نفر کارشناس و " کتابدار اسناد ومدارك خطی " در استخدام خود دارد وموزه بریتانیا ۳ نفر .

۵ - باد نظر گرفتن جهات وجوانب مذکور شاید مصلحت نباشد که در حال حاضر

اولیای کتابخانه پهلوی متوجه مسائل آرشیوی و ارتباط وظائف خود باین مسائل شوند چه خطر آن هست که همین توجه وهوشیاری باعث تاخیر واحیاناًخلال در امر تصویب لایحه آرشیومی ایران گردد .

از طرف دیگر چون گزارش بررسی تشکیلات کتابخانه پهلوی صرفاً گزارش وضع موجود است واصولاً تصویب تشکیلات کتابخانه مطرح نباشد مصلحت نیست که امکانات دوباره کاری وتداخل وظائف کتابخانه وآرشیو در این گزارش تشریح شود واحیاناًپیشنهادهایی برای رفع تداخل ارائه گردد .

وقتی که مدعی متوجه اهمیت ادعای خود نیست وهنوز هم طرح دعوی نکرده است چرا هشدار بدهیم واورا در طرح دعوی کمک کنیم ؟
معهدنا، هرگاه مقام محترم دبیرکل مصلحت بدانند که این مساله با مقامات عالیه دربار شاهنشاهی محرمانه در میان گذاشته شود بحثی نیست .

سیروس پیرهام

تاریخ ۳۰/۰۹/۱۳۹۴

شماره ۸۲۴۹/۱۳

پیوست ۱/۱/۱۳۹۴

نخست وزیر
سازمان امور اداری و استخدامی کشور

جناب آقای نواد روحانسی

دبیرکل محترم پیمان همکاریهای عمران منطقه ای

یک نسخه از لایحه تاسیس سازمان اسناد ملی ایران که براساس مذاکرات جلسه

مورخ ۴۵/۱/۲۶ نخست وزیری مورد تجدید نظر قرار گرفته است برای ملاحظه تقدیم

میکردم.

باتقدیم احترام

سپروس پرهام

متن لایحه که طبق مذاکرات کمیسیون
 نخست وزیر در جلسه مورخ ۲۵/۹/۴۵
 مورد توجه نظر قرار گرفته در تاریخ
 ۴۵/۱۰/۱۰ بفریب مقام دبیر کمیسیون
 رسیده است
 لایحه تأسیس سازمان اسناد ملی ایران

فصل اول

ماده اول - بمنظور جمع آوری و تمرکز و تنظیم پرونده های راکد متعلق به قوای مقننه قضائیه و مجریه و نگهداری و حراست اسناد ملی و تاریخی ایران در سازمان واحد و تحت شرایط مورد اطمینان و بمنظور فراهم آوردن امکانات و تسهیلات لازم برای دسترسی عموم به این اسناد سازمانی بنام " سازمان اسناد ملی ایران " وابسته به نخست وزیری تأسیس می گردد .

ماده دوم - در این قانون مراد از اسناد ملی و تاریخی هر گونه مکاتبات ، نوشته ها ، پرونده ها ، اوراق هر گه ها و مجلدات چاپی ، عکس ، تصویب ، کلیشه ، نقشه ، نمودار ، فیلم و نوار ضبط و سایر اسناد و مدارکی است که مربوط به دستگاه ها و عمال حکومتی قبل از مشروطیت بوده و یا بعد از آن در سازمان های قوه مقننه قضائیه و مجریه تهیه شده و یا دریافت گردیده و بطور مداوم یا غیر مداوم در تصرف دولت و یا عمال دولت بوده و از لحاظ اداری مالی حقوقی قضائی سیاسی اجتماعی علمی و تاریخی و یا از سایر لحاظ ارزش نگهداری دائمی داشته باشد .

فصل دوم - سازمان

ماده سوم - سازمان اسناد ملی ایران دارای ارکان زیر است :

- الف - رئیس
- ب - شورای فنی

ماده چهارم - رئیس سازمان اسناد ملی از طرف نخست وزیر و به فرمان همایونی برای مسدود
۵ سال منصرف می گردد و انتصاب مجدد وی بلا مانع است .

ماده پنجم - رئیس سازمان در حدود قوانین و مقررات موضوعه مسئول کلیه امور سازمان اسناد
ملی است و نصب و عزل کلیه مستخدمین سازمان بدستور وی صورت می گیرد .

ماده ششم - تشکیلات اداری سازمان اسناد ملی که مشتمل بر " مرکز اسناد ملی و تاریخی "
و " مرکز بایگانی راکد " خواهد بود در حدود وظائف مقرر در این قانون
به پیشنهاد رئیس سازمان و تصویب سازمان امور اداری و استخدامی کشور ایجاد
می گردد .

تبصره - تأسیس شعب " مرکز بایگانی راکد " در شهرستانها در صورت تشخیص
رئیس سازمان اسناد ملی بلا مانع است .

ماده هفتم - شورای فنی به دعوت و ریاست رئیس سازمان اسناد ملی و به عضویت مقامات
زیر تشکیل می گردد :

- ۱ - دادستان کل یا نماینده او
 - ۲ - خزانه دار کل یا نماینده او
 - ۳ - نماینده وزارت فرهنگ و هنر
 - ۴ - یک تن از اساتید دانشگاه تبریز در تاریخ ایران و تحقیقات اجتماعی .
- تبصره - تصمیمات شورای فنی به اکثریت آراء (۳ رأی از ۵ رأی) قابل اجرا
است .

ماده هشتم - وظائف شورا بشرح زیر است :

- الف - اتخاذ تصمیم در مورد احکام و اوراق زائد دولت طبق ماده هجدهم
این قانون و تصویب آئین نامه های مربوط به تشریفات و نحوه احکام
اوراق زائد به پیشنهاد رئیس سازمان اسناد ملی .

نص

ب - راهنمایی و ارائه طریق در امر بررسی و نقل و انتقال و اخذ و جمع‌آوری و تنظیم و نگهداری و حراست و در دسترس گذاشتن اسناد ملی و تاریخی و تعیین تعرفه کارمزد طبق مدلول تبصره ۱ و ۲ ماده نهم این قانون و تدوین مقررات منع مراجعه به اسناد محرمانه و سایر مقررات و آئین‌نامه های اجرائی این قانون که با تصویب هیئت وزیران لازم الاجرا می‌گردد.

فصل سوم - وظائف

✓

ماده نهم - مقصود از " دسترس عموم " به اسناد در ماده اول این قانون تأمین و تسهیل استفاده اشخاص یا مؤسسات دولتی و خصوصاً از اسناد ملی و تاریخی است بصورت مراجعه و مطالعه حضوری یا از طریق کسب فتوکپی و میکروفیلیم و رونوشت گواهی شده و یا استخراج مطالب یک یا چند سند توسط متصدیان سازمان اسناد ملی طبق درخواست کتبی مراجعان و یا چاپ و انتشار اسناد توسط سازمان اسناد ملی با رعایت مدلول ماده دهم و مواد دوازدهم السی شانزدهم این قانون .

تبصره ۱ - مطالعه و مراجعه حضوری مجانی خواهد بود اما سازمان اسناد ملی می‌تواند در ازای تهیه رونوشت گواهی شده و یا در ازای عکسبرداری و تهیه میکروفیلیم و استخراج اطلاعات و مطالب مورد تقاضا از اشخاص و مؤسسات غیر دولتی کارمزد دریافت دارد .

تبصره ۲ - کلیه درآمدهایی که سازمان اسناد ملی طبق تعرفه های مربوط از طریق تکثیر و چاپ و انتشار اسناد تاریخی و یا تهیه فتوکپی و میکروفیلیم و رونوشت گواهی شده اسناد و یا استخراج اطلاعات و مطالب مورد نیاز متقاضیان طبق تبصره ۱ - ماده نهم تحصیل می‌کند و یا وجوهی که از فروش اوراق قابل احاطه بصورت کاغذ با الیه تأمین میگردد به حساب خزانه دولت به وزارت دارایی تسلیم می‌شود .

ماده دهم - سازمان اسناد ملی مکلف است اوراق و پرونده هائی را که از طرف دستگاههای مربوطه راکد تشخیص داده شود برای نگهداری و حفاظت در " مرکز بایگانی راکد " تحویل بگیرد . مراجعه به اوراق و پرونده های مزبور منوط به اجازه مقامات صلاحیتدار سازمانی است که آنها را به سازمان اسناد ملی سپرده است .

ماده یازدهم - وزارتخانه ها و مؤسسات دولتی مکلف اند کلیه پرونده ها و اسنادی را که بیش از چهل سال از تاریخ تهیه آنها گذشته و به تشخیص کارشناسان سازمان اسناد ملی و طبق مفاد ماده چهاردهم این قانون ارزش نگهداری دائمی داشته باشد برای نگهداری در مرکز اسناد ملی و تاریخی به سازمان اسناد ملی بسپارند خواه این اسناد و پرونده ها در وزارتخانه یا مؤسسه مربوطه و خواه در مراکز بایگانی راکد تهران یا شهرستانها باشد .

ماده دوازدهم - با موافقت رئیس سازمان اسناد ملی وزارتخانه ها و مؤسسات دولتی می توانند اسناد و پرونده هائی را که بیش از چهل سال از تاریخ تهیه آنها گذشته ولی مورد احتیاج و مراجعه اداری است برای مدت بیشتری نزد خود نگهدارند .

تبصره - حداکثر مدت نگهداری اسناد و پرونده های موضوع ماده دوازدهم ده سال است ولی پس از تحویل این اسناد در صورت موافقت رئیس سازمان اسناد ملی مراجعه به آنها را می توان محدود یا منسوخ ساخت .

ماده سیزدهم - وزارتخانه ها و مؤسسات دولتی در تحویل و یا عدم تحویل اسناد و پرونده هائی که ارزش نگهداری همیشگی دارد ولی کمتر از چهل سال از تاریخ تهیه آنها گذشته مخیر هستند و در صورت سپردن این اسناد به سازمان اسناد ملی می توانند مراجعه به آنها را موقوف به موافقت کتبی خود سازند .

ماده چهاردهم - سازمان اسناد ملی موظف است که بطور مستمر و مداوم و بر اساس برنامه‌های مدون کلیه پرونده‌های راکد وزارتخانه‌ها و مؤسسات دولتی را در تهران و شهرستانها با همکاری سازمانهای مربوطه مورد بررسی و ارزیابی قرار دهد و اسنادی را که جنبه ملی و تاریخی و ارزش نگهداری دائمی دارد و مشمول مقررات ماده سیزدهم این قانون نمی‌گردد تعیین و مشخص کرده و طبق مقررات و آئین نامه‌های اجرائی این قانون انتقال آنها را به سازمان اسناد ملی تقاضا کند .

ماده پانزدهم - اوراق و اسناد و پرونده‌هایی که ارزش نگهداری دائمی داشته و طبق این قانون به تصرف و تعلق سازمان اسناد ملی درآمده و به تشخیص دستگاههای مربوطه یا به تشخیص سازمان اسناد ملی جنبه محرمانه داشته باشد و افشای مطالب آنها به حقوق و منافع اشخاص و یا مصالح کشور لطمه زند مشمول مقررات ممنوعیت استفاده خواهد بود و مادام که مقامات صلاحیت دار کتباً رفع منع نکرده اند ممنوعیت استفاده و مراجعه بقوت خود باقی می‌ماند .

ماده شانزدهم - هرگاه قسمتی از اسناد ملی و تاریخی در تعلق اشخاص و خانواده‌ها و یا مؤسسات خصوصی باشد تصرف آنها جز از طریق امانت یا هدیه امکان پذیر نیست و استفاده از آنها مشروط به رضایت صاحبان اصلی و اهدا کنندگان است .

فصل چهارم - اسحا' اوراق زائد

ماده هفدهم - هرگاه ضمن بررسی و ارزیابی اوراق و پرونده‌های راکد معلوم شود که بعضی زائد است و هیچگونه ارزش و سندیت اداری مالی قضائی حقوقی سیاسی اجتماعی علمی و تاریخی ندارد رئیس سازمان اسناد ملی میتواند با رعایت شرایط و مقررات ذیل برای اسحا' اوراق زائد اقدام کند :

الف - مشخصات اوراق و پرونده هائی که زائد و بی ارزش تشخیص داده شده مشترکاً توسط سازمان اسناد ملی و وزارتخانه یا مؤسسه ای که این اوراق و پرونده ها را ایجاد کرده و یا در تصرف دارد و با امحای آنها موافق است در يك فهرست مشروح و یا طبق يك برنامه مدون تعیین و تشریح گردد .

ب - " شورای فنی " سازمان اسناد ملی ضرورت امحای و یا فهرست ها و برنامه های امحای را تأیید و تصویب کند .

تبصره ۱- مندرجات " برنامه امحای " جدول هائیکه طبق آنها دسته هائی از اوراق و پرونده ها که پس از انقضای مدت معینی ارزش خود را از دست میدهند در رأس مواعید مقرر ممدوم میگردد .

تبصره ۲- مقرراتی که در وزارت پست و تلگراف و تلفن در مورد امحای اوراق زائد معمول است و مجوز قانونی امحای پرونده های خلافی وزارت دادگستری بقوت خود باقی میماند .

فواد روحانی

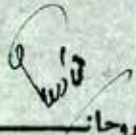
Fuad Rouhani

۱۳۴۵/۱۰/۲۱

نخست وزیر
جناب آقای دکتر کشفیان

پیرو مذاکرات جلسه ۲۶ آذرماه بطوری که استحضار دارند
آقای سیروس پرهام طرح جدیدی در خصوص تاسیس سازمان اسناد
ملی ایران تهیه نموده اند که یک نسخه آن باین جانب واصل گردیده
است. نظر باینکه این جانب روز ۲۵ دی ماه عازن ماموریت خارج از
کشور میباشم و یقیناً جلسه بعد را جنابعالی بزودی دعوت خواهید
فرمود لازم دانستم خاطر جنابعالی را مستحضردانم که محتویات
طرح جدید تا حدی که بنده میتوانم اظهار نظر نمایم جامع و کافس
است. امیدوار هستم با علاقه مخصوص که جناب آقای نخست وزیر و
جنابعالی به این موضوع داشته و دارید این طرح که مقدمه اجرای
عمل بسیار مفید و ضروری میباشد هرچه زودتر وارد مرحله نهائی گردد.

باتقدیم احترامات

فواد روحانی

رونوشت جهت اطلاع آقای سیروس پرهام ارسال میگردد.

کتابخانه

تاریخ ۱۳۴۵/۱۰/۲۵

شماره ۴۱۱۷۵

پیوست ۱

سازمان امور اداری و استخدامی کشور

عطف بنامه شماره ۱/۸۲۵۳/م ۴۵/۱۰/۲۰ متضمن لایحه تاسیس سازمان اسناد ملی ایران خواهشمند است بمنظور توضیحات بیشتری در اطراف طرح مذکور دستور فرمایند آقای سیروس پرهام روزیکشنبه ۴۵/۱۱/۹ ساعت پنج بعد از ظهر در کمیسیون لوایح قانونی و

تصویب نامه‌ها در کاخ نخست وزیری حضور بهم رسانند *

وزیر مشاور
دکتر محمود کشفیان

دوره و دفتر سازمان امور اداری و استخدامی کشور
شماره ۸۳۰۷
تاریخ ۲۷/۱۰/۱۳۴۵

قسمت اسناد دولتی

سازمان امور اداری و استخدامی کشور
نخست وزیر

تاریخ: ۷/۱۲/۴۵
شماره:
پوست:

به : مدیرکل تشکیلات و روشها
از : رئیس قسمت امور اسناد دولتی
موضوع: بررسی لایحه آرشیم ملی ایران

همانطور که مستحضر هستید دومین جلسه کمیسیون لوائح قانونی و تصویب -
نامه ها برای رسیدگی به لایحه آرشیم ملی ایران ساعت ۵ بعد از ظهر پنجشنبه -
۴/۱۲/۴۵ در نخست وزیری تشکیل گردید . علاوه بر اعضای ثابت کمیسیون و اینجانب
آقای جباری معاون وزارت فرهنگ و هنر و مشاور حقوقی آن وزارتخانه (تقریباً بطور
غیرمنتظره) در این جلسه شرکت داشتند .
در ابتدای جلسه آقای جباری اظهار کردند که وزارت فرهنگ و هنر
تلگرافی اطلاعاتی درباره سازمان آرشیمهای ملی چند کشور خواسته تا به بینند سایر
کشورها چگونه عمل می کنند و اضافه کردند که در بیشتر ممالک جهان آرشیم ملی تابع
وزارت فرهنگ و هنر است .
اینجانب پس از توضیح اقدامات و مطالعات سه چهار ساله سازمان امور
اداری و استخدامی کشور به اطلاع ایشان رسانیدم که احتیاجی به زحمت جمع آوری
اطلاعات نیست چون اینگونه اطلاعات بطور دقیق و کامل در نشریه " آرشیم ملی و امحاء"
اوراق زائد " که ما تهیه کرده ایم و در اختیار آقایان هم گذاشته شده مندرج است .
همچنین این نکته یادآوری شد که نتیجه منطقی بررسی های سازمان امور اداری و
استخدامی کشور این بوده که آرشیم ملی بهتر است تابع هیچیک از وزارتخانه ها و
سازمانهای اجرائی نباشد و مستقیماً زیر نظر عالیترین مقام اداری مملکت قرار گیرد . (آقای
دکتر ضیائی معاون وزارت اقتصاد ضمن تایید این نظر اظهار داشتند که منظور از دعوت

تاریخ
شماره
پوست

نماینده وزارت فرهنگ و هنر بحث در محل تشکیلاتی آرشیو نبوده و صرفاً از لحاظ تبادل نظر در مورد اسنادی است که در موزه ها نگهداری می شود .

اینجانب پیشنهاد کردم که چون معاون وزارت فرهنگ و هنر بهر حال در این جلسات شرکت خواهند کرد بهتر است بایشان فرصت مطالعه نشریه " آرشیوملسی " سازمان داده شود تا وقت جلسات بعدی صرف بدیهیات نشود . پیشنهاد پذیرفته شد و جلسات کمیسیون برای مدت یکماه به تعویق افتاد .

ضمناً جناب آقای دکتر کشفیان پیشنهاد کردند که از این فرصت استفاده شود و ضمن ارسال لایحه برای وزارتخانه های ذینفع نظرات آنان خواسته شود تا هم از این نظرات استفاده شود و هم کار تصویب لایحه در هیئت وزیران با سهولت و سرعت بیشتری انجام گیرد .

هر چند که معمولاً خود کمیسیون لوایح را تکثیر و توزیع می کند ، مع هذا از لحاظ تسریع کار و پیش گیری پاره ای اعتراضات در صورتیکه مقام محترم دبیر کل موافقت فرمایند سازمان را سابقاً اقدام به تکثیر و توزیع و ارسال نامه های لازم بنماید .

سیروس پرهام

۲۹
۱۳۷۴

نخست وزیر
سازمان امور اداری و استخدامی کشور

- ۲ -

تاریخ

شماره

پیوست

تفلیق و تصدیق گردد. لایحه مورد بحث در تاریخ ۴۵/۸/۲۲ به حضور جناب آقای نخست وزیر تقدیم شد و در کمیسیون فوق العاده مورخ ۴۵/۹/۲۶ نخست وزیری مورد بررسی و تجدیدنظر قرار گرفت.

در حال حاضر لایحه تاسیس سازمان اسناد ملی ایران بهمان صورتی که به پیوست این نامه ارسال میگردد در کمیسیون لوایح قانونی و تصویب نامه ها در نخست وزیری تحت بررسی است و از آنجا که پس از تصویب کمیسیون فوق الذکر لایحه مورد بحث بلافاصله در هیئت وزیران مطرح خواهد شد اقتضا دارد که از نظرات آن وزارتخانه در مورد طرح پیشنهادی نیز اطلاع حاصل گردد تا در صورت لزوم آخرین اصلاحات ضروری در متن لایحه بعمل آید. با توجه به مراتب فوق خواهشمند است دستور فرمایند لایحه پیوست مورد مطالعه و بررسی صاحب نظران آن وزارتخانه قرار گیرد و نظرات اصلاحی حد اکثر ظرف یکماه به این سازمان اعلام گردد.

ضمناً اطمینان دارد که رابطه این امر اسناد را که آن وزارتخانه و موسسات وابسته که طی جلسات متعدد به هدف و وظائف و تشکیلات آرتیو ملی و نحوه امحاء اوراق زائد آشنا شده اند در امر بررسی و تدوین مقررات اصلاحی مورد مراجعه و مشاوره قرار خواهند گرفت.

وزیر مشاور و دبیر کل سازمان امور اداری و استخدامی کشور

رونوشت جهت استحضار جناب آقای دکتر کفخیار وزیر محترم مشاور و رئیس کمیسیون لوایح قانونی و تصویب نامه ها ایفاد میگردد.

وزیر مشاور و دبیر کل سازمان امور اداری و استخدامی کشور

اداره
 ۱۳۴۲ / ۱ / ۲۲
 ۱۳۴۰ تاریخ
 ۱۰۷۴۴ شماره
 پیوست
 ۵ برگ

سازمان امور اداری و اسناد ملی کشور

عطف بنامه شماره ۱۰۸۳۷/۱۰م مورخ ۱۳۴۵/۱۲/۲۳

لایحه تاسیس سازمان اسناد ملی ایران مورد مطالعه قرار گرفت و نظریات وزارت دارایی

بشرح پیوست ارسال میگردد. ^{مورد} وزیر دارایی

دوره دفتر سازمان امور اداری و اسناد ملی کشور
 شماره ۸۵
 تاریخ ۱۳۴۵/۱۲/۲۳

قسمت اسناد دولتی

ن - ۵۵۱

وزارت دارائی

اداره

بتاریخ ۱۳۴

شماره

پیوست

اظہار نظر وزارت دارائی در مورد طرح قانون تاسیس سازمان اسناد ملی

طرح " لایحه تاسیس سازمان اسناد ملی ایران " مطالعه شد . قبلالازم میدانم در باره اهمیت تشکیل " مرکز اسناد ملی و تاریخی " تاکید نماید . مرکز مزبور که در عموم کشورهای متمدنی تشکیل یافته است مرجع شایسته ای برای دانشجویان و محققان میباشد و امکان میدهد که بررسی های عمومی و مخصوصا تاریخ در باره وقایع گذشته با توجه با اسناد و مدارک متقن انجام پذیرد . وجود مرکز مزبور ضمنا موجب تشویق بسیار کسانی خواهد بود که بعلمت باریک بینی خاص در امر تحقیق و عدم امکان دسترسی با اسناد و مدارک مورد نظر اصولا از تحقیق مورد علاقه خویش چشم پوشیده اند انتشارات مرکز مزبور که بدون تردید زیر نظر هیئت صلاحیتدار ، منطما چاپ و توزیع خواهد شد برای جلب توجه صاحب نظران نیز تاثیر مهمی خواهد داشت .

هر قدر تشکیل " مرکز اسناد ملی و تاریخی " مورد تأیید میباشد تشکیل " مرکز بایگانی راکد " با توجه بمقتضیات خاص کشور ما ، غیر ضروری بنظر میرسد . انتقال پرونده های راکد به یک مرکز معین نه مشکلی رافع میکند و نه استفاده ای از آن حاصل میشود . در طرح لایحه ضمیمه نیز برخلاف مرکز اسناد ملی و تاریخی که صریحا موارد استفاده از آن قید گردیده است هیچگونه موارد استفاده ای برای آن پیش بینی نشده است . تشکیل " مرکز بایگانی راکد " جز ایجاد سازمان تازه و استخدام کارمندان جدید و یا بکارگماشتن عده ای از کارکنان فعلی دولت که وظائف آنان متاسفانه با فعالیت و تحرک نیز همراه نیست منظور خاص و شایان توجهی را تأمین نمیکند . بهمین جهت پیشنهاد میشود که فقط بتاسیس " مرکز اسناد ملی و تاریخی " اکتفا شود و از تاسیس " مرکز بایگانی راکد " که مزایای آشکار و برجسته ای ندارد صرف نظر شود ولی طبق برنامه معین هر سه و یا پنج سال یک بار ، پرونده های راکد وزارتخانه ها مجددا با زرسی شود و بر طبق مقررات آئین نامه خاص ، عده ای از آنها محو و بقیه نیز در همان وزارتخانه نگهداری گردد .

بایگانی راکد
تاسیس از نظر
اطمینان

ن - ۵۵۱

وزارت وراثتی

-۲-

اداره

بتاریخ ۱۳۴۰

شماره

پیوست

اوراق اداری هر وزارت خانه معمولاً و با احتمال قریب بیقین مورد احتیاج کارکنان همان وزارت خانه است و در موارد استثنائی نیز همانطور که تاکنون عمل شده است میتوان از وزارت خانه مربوطه تقاضا نمود که اوراق پرونده های مورد نظر را برای مطالعه در اختیار کارمند و یا کارمندان معینی برای مدت کوتاهی بگذارد.

انتقال پرونده های راکد بیک مرکز معین که مستلزم ساختن و اجاره بنای بزرگی است و آن نیز تحمیلی +
 بیود چه دولت میباشد اقدام غیر مفیدی است.

اینک در باره مواد طرح لایحه تاسیس سازمان اسناد ملی ایران نظر میدهد :

۱- در ماده دوم " اسناد ملی و تاریخی " تعریف شده است (پرونده های راکد تعریف نشده است)
 در این تعریف نه تنها کلیه ادوار تاریخی ایران منظور شده است بلکه با توجه به عبارت " یا از سایر لحاظ " که در آخر ماده آمده است هر سندی را بهر علتی میتوان جز " اسناد ملی و تاریخی قابل نگهداری دانست و چون مطمئناً مورد نظر نیست اسنادی که جنبه هنری دارد (از لحاظ خط - تذهیب - نقاشی و نظایر آن)
 در مرکز مزبور نگهداری شود مناسبتر است جنبه عام آن محدود گردد و عبارت فوق الذکر حذف شود و بجای +
 آن اگر موارد دیگری علاوه بر " اداری - مالی - حقوقی - قضائی - سیاسی - اجتماعی - علمی و تاریخی که در قسمت آخر ماده دوم مذکور است مورد نظر میباشد بطور صریح و منجزه آن اضافه گردد .

۲- در ماده دوم در سطر چهارم قبل از کلمات " مقننه ، قضائیه و مجریه ، " کلمه قوه " آورده شده است که باید " قوا " قید گردد .

۳- طبق ماده چهارم ، رئیس سازمان اسناد ملی از طرف نخست وزیر و بفرمان همایونی برای مدت پنج سال منصوب میگردد .

با توجه بمطالب مقدمه که تشکیل " مرکز اسناد ملی و تاریخی " فقط تأیید شده است مطلقاً صحیح بنظر

ن - ۱۰۰ نمیرسد که سازمان مزبور زیر نظر نخست وزیر باشد .

با توجه به کثرت سازمانهای وابسته به نخست وزیر منطقی نیست که باز سازمان تازه ای بدون توجه

وزارت دارائی

اداره
بتاریخ ۱۳۴
شماره
پیوست

بنوع کار آن در سازمان نخست وزیری منظور شود " مرکز اسناد ملی و تاریخی " مرکز مطالعه و تحقیق است
وضوع کار آن ایجاب میکند که زیر نظر مرکز بزرگ تحقیقاتی کشور یعنی دانشگاه تهران قرار گیرد . توانائی
دانشگاه تهران برای حسن اداره سازمان مزبور با استادان و کارشناسان صلاحیتداری که در کلیه
رشته های مورد نظر در اختیار دارد بمراتب زیاد تر و موثر تر از هر سازمان دیگر است . وابسته بودن
" مرکز اسناد ملی و تاریخی " بدانشگاه تهران حرمت جنبه تحقیقی بودن مرکز مزبور را نیز قویا حفظ میکند
و انتشارات آن از اعتماد بیشتر خوانندگان برخوردار میگردد .

پیشنهاد میشود که متن ماده چهارم تغییر یابد و بدین نحو اصلاح شود " رئیس سازمان بمپشنهاد
رئیس دانشگاه تهران و باتصویب شورای مرکزی دانشگاه تهران بمدت سه سال منصوب میشود . انتصاب
مجدد وی بلامانع است . "

ضمنا چنانچه مقتضی نباشد اداره امور " مرکز اسناد ملی و تاریخی " به دانشگاه تهران ارجاع شود
باتوجه باینکه کتابخانه های عمومی و همچنین اثار باستانی و تاریخی زیر نظر وزارت فرهنگ و هنر میباشد
مناسبتراست که " مرکز اسناد ملی و تاریخی " بوزارت خانه مذکور محول شود و از ضمیمه کردن آن سازمان
نخست وزیری خودداری شود .

۴- در ماده ششم قید شده است " تشکیلات اداری سازمان اسناد ملی که مشتمل بر مرکز اسناد ملی
و تاریخی و مرکز بایگانی راکد خواهد بود " صرف نظرا از مطالب مندرجه در مقدمه اصولا امور
مربوط به " مرکز اسناد ملی و تاریخی " و " مرکز بایگانی راکد " کاملا بایکدیگر متفاوت است و ماهیت آنها
بایکدیگر فرق دارد در مرکز اول باید دانشمندان و افراد محقق شرکت داشته باشند و در مرکز دوم کارمندان
باتجربه اداری برای تشخیص اوراق و اعداد اقدام نمایند . صحیح نیست که دو وظیفه متفاوت مذکور
بیک سازمان محول شود . بعلاوه عنوان " سازمان اسناد ملی ایران " نمیتواند شامل " مرکز بایگانی راکد
گردد . اوراق بایگانی راکد مطلقا واجد آن اعتبار نیست که به آن عنوان " اسناد ملی " داده شود .

لین نظر تیم
لاطفی از
دفتر امور
دانشگاه
تهرانی
موضوع
از بر روی
دانشگاه
دار طین آن
باین
بسیار
اسناد
امور
و
نقود
بلا
اسناد
رشته

ن - ۵۰۱

وزارت دارائی

— ۴ —

اداره
بتاریخ ۱۳۴۰
شماره
پیوست

۵- در ماده هفتم تلویحا " احترام " شورای فنی رعایت نشده است .

شورای فنی با وجودیکه در ماده سوم بطور صریح بعنوان يك واحد جداگانه در داخل " سازمان اسناد ملی ایران " قید گردیده است ولی در ماده هفتم عملا بعنوان يك قسمت اداری تابع رئیس سازمان قرارداد شده است .

نه تنها تشکیل جلسات آن موکول بدعوت رئیس سازمان است و خود مستقلا نمیتواند اجلاس منظم داشته باشد بلکه ریاست آن نیز با رئیس سازمان است . چون رئیس سازمان در عین حال مسئول اجرای تصمیمات سازمان میباشد طبق معمول منطقی آنست که افراد مجریه ریاست شوراها را بعهد و نداشته باشند .

ضمن آنکه وابسته بودن " سازمان اسناد ملی ایران " بدانشگاه تهران و وزارت فرهنگ و هنر الزاما ترکیب افراد شورا را نیز تغییر خواهد داد اصولا با توجه بایستفاده ای که از لحاظ تحقیقاتی از سازمان مزبور میشود صحیح نیست که طبق بند ۴ ماده مزبور فقط یک نفر از اساتید دانشگاه در آن شرکت داشته باشد در تبصره مزبور چگونگی انتخاب استاد مزبور نیز قید نشده است و علاوه تصریح گردیده است که استاد مذکور باید " متبحر در تاریخ ایران و تحقیقات اجتماعی باشد " تاریخ ایران " و " تحقیقات اجتماعی " دو موضوع کاملا جداست و لا اقل در دانشگاه باید تمایز آن دو را از یکدیگر قبول داشت .

۶- در تبصره ماده هفتم چون تصمیمات شورا ممکن است باتفاق نیز باشد بهمین جهت پیشنهاد میشود کلمه مزبور با اضافه شود بدین نحو " تبصره - تصمیمات شورای فنی باتفاق یا به اکثریت اراکین "

۷- در بند الف ماده هشتم - در سطر اول از " ماده هیجدهم این قانون " ذکر میشود و حال آنکه شماره آخرین ماده آن هفدهم میباشد .

۸- در بند ب ماده هشتم که وظائف شورار تعیین میکند قید مینماید " راهنمایی و ارائه طریق " ولی ضمانت اجرای آن را تعیین نمیکند . بطور کلی در طرح لایحه مزبور اجتناب شده است که رئیس سازمان را موظف با اجرای تصمیمات شورا نماید و این ابهام موجب ناتوانی قانون در موقع اجرا خواهد گردید .

ن - ۵۰۱

وزارت دارایی

- ۵ -

اداره
تاریخ ۱۳۴
شماره
پیوست

مناسبت است این نکته بطور صریح در ماده هشتم قید شود تا شوربا احساس مسئولیت " راهنمایی و ارائه طریق " نماید .

۹- ماده دهم گنگ است و طور کلی تکلیف " مرکز بایگانی راکد " را معلوم نمیکند . برخلاف " مرکز اسناد ملی و تاریخی " که درباره آن وضع را روشن میکند در مورد " مرکز بایگانی راکد " باجمال اشاره نموده است اینطور نظر میرسد که تهیه کنندگان طرح نیز چندان اعتقادی به " مرکز بایگانی راکد " نداشته اند و الا اقل هنوز خواسته اند بررسی کنند که چه استفاده هایی از آن میشود کرد .

در هر صورت همانطور که در مقدمه ذکر شده است شایسته خواهد بود از تشکیل آن بکلی صرف نظر شود و پس از بررسی و ارزیابی اوراق اداری که در ماده چهاردهم تصریح گردیده است و ارسال اسناد قابل نگهداری - داعمی آن به " مرکز اسناد ملی و تاریخی " اوراقی را که باید بایگانی شود در همان وزارت خانه مربوطه نگهداری نمایند و طبق مقررات آئین نامه خاصی نیز در قواصل زمانی معین و یا تأیید هیئت صلاحیت اداری در محو اوراق زاید اقدام نمایند تا بجهت مکان اضافی و کارمندان بیشتری را بخود تخصیص ندهد .

وزارت کار و امور اجتماعی

شماره ۸۴۹

تاریخ ۱۳۴۱ / ۱۱ / ۲۱

ضمیمه

سازمان امور اداری و استخدامی کشور

پاسخ نامه شماره ۱۰۸۳۲ / ۱ م - ۲۳ / ۱۲ / ۴۵ منظم به يك نسخه لایحه تاسیس سازمان اسناد ملی

ایران اشعار میدارد :

لایحه ارسالی در این وزارت مورد مطالعه و بررسی دقیق قرار گرفت و میتوان اعلام داشت که در تهیه

و تنظیم این لایحه مفید وقت کافی مبذول گردیده است . چون وزارت کار و امور اجتماعی از سال ۱۳۲۵ تشکیل یافته در حال حاضر هیچگونه اسناد ملی و تاریخی و سایر اوراق و برگه های مربوط بدستگاهها و عمال حکومتی قبل از مشروطیت را در اختیار ندارد . صرف نظر از اوراق زائد مربوط بنسخ اضافی احکام کارگرنی و لیستهای حقوقی چندین ساله و اوراق اضافی اسناد حسابداری موجود در این وزارت مقدار زیادی از اوراق مربوط بشکوائیه کارگران (ازید و تشکیل وزارت کار و تبلیغات) برگه های راکد مربوط بشورا های توافق و هیئت حل اختلاف و شورای عالی کار و شورای عالی تعاون و ادارات مربوطه این وزارت موجود است که با استفاده از مقررات لایحه تنظیم و آئین نامه های مربوطه که در آینده تهیه خواهند فرمود تکلیف آنها روشن خواهد شد .

خواهشمند است دستور فرمایند نسبت بدومورد اشعار شده در زیر توجه لان مبذول و در صورت

انتضا نسبت باصلاح لایحه ارسالی اقدام فرمایند :

۱- بنظر میرسد در صورتیکه بقسمت آخرینند ۴ ماده هفتم لایحه جمله : ((بانتهاب شورای دانشگاه))

اضافه شود بهتر باشد .

۲- تصور می رود در سطر اول بند الف ماده هشتم لایحه که امحا اوراق زائد دولت طبق ماده هجدهم

لایحه بایستی انجام پذیرد اشتباهی رخ داده باشد زیرا چنانکه استحضار دارند لایحه ارسالی فقط در ۱۷-

ماده تنظیم یافته است . ب

وزیر کار و امور اجتماعی - خسرو انسی

دوود دفتر سازمان امور اداری و استخدامی کشور
شماره ۵۶۹
تاریخ ۲۹ / ۱۲ / ۴۱
قسمت اسناد دولتی

دوره امور کارمندان
شماره ۱۳۷/۷۵۷
تاریخ ۱۳۴۲/۱/۲۴
پریت -

وزارت امور خارجه

نوری است

سازمان امور اداری و استخدامی کشور

بازگشت بنامه شماره ۱۰۸۳۲/۱/۲۱ مورخ ۱۳۴۵/۱۲/۲۳ منضم بیک نسخه لایحه تاسیس سازمان اسناد ملی ایران اشعار میگردد:

لایحه مزبور مورد مطالعه و بررسی قرار گرفت و اینک نظرات اصلاحی این وزارت بشرح زیر اعلام میشود:

(۱) - قسمت اول ماده دوم بشرح زیر اصلاح شود: "در این قانون مراد از اسناد ملی و تاریخی هر نوع مراسله - نوشته - پرونده - برگ و مجلد چاپی - عکس - تصویر - کلیشه - نقشه - نمودار - فیلم و نوار ضبط صوت و سایر اسناد و مدارکی است که"

(۲) - در ماده هفتم ردیف ۵ "نماینده وزارت امور خارجه" نیز برای عضویت شورای فنیسی اضافه شود.

(۳) - تبصره ذیل ماده ۱۲ بنحویز اصلاح گردد: "مدت نگهداری اسناد و پرونده های موضوع ماده ۱۰ و ازاد هم بانظر وزارتخانه باموسسه دولتی مربوطه و رئیس سازمان اسناد ملی تعیین میشود و پس از تحویل این اسناد هم در صورت موافقت رئیس سازمان اسناد ملی مراجعه بآنها را میتوان محدود یا ممنوع ساخت"

(۴) - ماده شانزدهم با بکلی حذف یا بصورت زیر اصلاح شود: "استفاده از اسناد ملی و تاریخی که در تملک اشخاص و خانواده ها و یا موسسات خصوصی باشد با تحصیل رضایت صاحبان اصلی آنها امکان پذیر میباشد"

خواهشمند است دستور فرمایند از نتیجه اقدام وزارت امور خارجه رامستحضرسازند.

از طرف وزیر امور خارجه

زده

درد دفتر سازمان امور اداری و استخدامی کشور
شماره ۱۰۸۳۲
تاریخ ۱۳۴۲/۱/۲۴

قسمت اسناد دولتی

اداره
تاریخ ۲۶ / ۶ / ۱۳۴۴
شماره ۴۱۵ / راه
پیوست

سازمان امور اداری و استخدامی کشور

عطف بنامه شماره - ۱۰۸۳۷ / ۱ م - ۴۵ / ۱۲ / ۲۳ - لایحه تأسیس سازمان اسناد ملی ایران مورد ملاحظه و مذاقه قرار گرفت و جامع و کامل تشخیص گردید بخصوص ملاحظات در مورد اسناد سری و محرمانه جالب توجه است تنها ابهامی که باقی است عدم تعریف در مورد (اوراق بایگانی راکد) و همچنین (اسناد واجد ارزش) میباشد و شایسته بنظر میرسد که یا در اینموارد تعریف جامعی بشود و یا تشخیص آنها بمعهد مقاماتی مقرر گردد *

از محترم وزیر کشور
م. ا. ا.
م. ز.

سازمان امور اداری و استخدامی کشور
شماره ۱۱۳۲
تاریخ ۴۶ / ۱ / ۲۷
قسمت اسناد دولتی

چاپ روزنامه رسمی : ۳۰۰۰۰۰ ب

س ۷۶۱ ۹/۴

اداره حقوقی
دائرة

تاریخ ۱۳۴۶/۱/۲۸

شماره ۷/۸۰۴

پیوست

ریاست سازمان امور اداری و استخدامی کشور

عطف بنامه شماره ۱۰۸۳۷ / ۱ ام - ۲۳ / ۱۲ / ۴۵ متضمن

لایحه تاسیس سازمان اسناد ملی ایران اینک نظریات اصلاحی لایحه

مذکور بشرح برگ پیوست اعلام میشود .

رئیس اداره حقوقی

دوره دب دفتر سازمان امور اداری و استخدامی کشور	
شماره	۱۱۲۸
تاریخ	۶/۱۱/۳۰

قسمت اسناد دولتی

۲۵

چاپ روزنامه رسمی ۳۰۰۰۰۰ ب
س ۱۳۲۰ ۴۵۷

اداره

دایره

شماره

تاریخ ۱۳۴

پیوست

- ۱- عنوان لایحه وانی به مقصود نیست و بهتر است بدین نحو اصلاح شود . (لایحه تا' سپس سازمان حفظ و ضبط اسناد ملی ایران)
- ۲- در ماده دوم کلمه (برگه) صحیح نیست و در صورت لزوم باید کلمه (برگ) نوشته شود .
- ۳- در ماده دوم پس از (مجلدات چاپی) کلمه (وخطی) نیز باید افزوده شود یعنی نوشته شود (مجلدات چاپی وخطی)
- ۴- در ماده دوم بعد از جمله (تهیه شده و یاد ریافت گردیده) مذکور در ماده مزبور باید این عبارت (و یاد ریافت خواهد شد) اضافه شود و در صورتیکه جمله مذکور اضافه نشود شامل اسنادی که پس از تصویب قانون بدست میآید نمیشود و فقط شامل اسناد موجود میگردد .
- ۵- در ماده ۳ و ۴ کلمه (سازمان) به تنهایی کافی بنظر نمیرسد و در صورتیکه بخواهند بطور کامل ذکر شود باید عنوان سازمان بقسمی که در فوق پیشنهاد شده ذکر گردد یعنی (سازمان حفظ و ضبط اسناد ملی)
- ۶- در ماده ۷ با توجه بمقام دادستان گل صحیح بنظر نمیرسد شخص دادستان در شورای سازمان سمت عضویت داشته باشد و بهتر است نماینده دادستان کل عضو شود و چنانچه شخص دادستان کل در جلسه حاضر شود ریاست شورا با او باشد . ضمناً چون پرونده های مربوط به تو' مقننه نیز طبق ماده اول این لایحه در این سازمان حفظ و نگاهداری میشود انتضا' دارد یکی از آقایان سناتور ها و یکی از آقایان وکلای مجلس شورای ملی بان انتخاب رؤ'سای مجلسین در شورای فنی عضویت داشته باشند .

وزارت بهداشت
اداره

تاریخ ۱۳۴
شماره ۴-۲۱/۲۱-۲۴۹
پیوست ۴ ۳۱۵۷

سازمان امور اداری و استخدامی کشور

مطابق بنامه شماره ۱۰۸۳۷/۱-۴۱-۲۳/۱۲/۱۳۴۵ منضم به لایحه تاسیس سازمان اسناد ملی ایران اینک نظرات وزارت بهداشت شرح زیر اعلام میگردد:

- ۱- در ماده دوم مجلدات خطی اضافه شود.
- ۲- در ماده هفتم الف- نمایندگی دیوان محاسبات به عضویت شورای فنی پذیرفته شود تا از نظر احاطه اوراق و اسناد ملی اشکالی حاصل نگردد. ب- مقامات و کارشناسانیکه بنا به پیشنهاد رئیس سازمان اسناد ملی و تصویب لا اقل در ثلث از اعضا شورای عالی صلاحیتان محرز تشخیص داده شود نیز در مواقع ضروری به عضویت شورای منصوب شوند.

- ۳- در آخر ماده شانزدهم موضوع خرید اسناد نیز پیش بینی گردد.
- ۴- برای تسهیل کار سازمان اسناد ملی در مورد تعیین اسنادی که ارزش نگاهداری دائمی داشته باشد و همچنین تعیین اوراق زائد و تفکیک پرونده های راکد مفاد تصویب نامه شماره ۴۰۱۶۲-۱/۱۰/۴۳ هیئت وزیران و نامه شماره ۲۱/۹۶۱۷-۱/۱۲/۴۵ آن سازمان در لایحه یا آئین نامه ای که بعداً تعیین خواهد گشت گنجانید.

وزیر بهداشت

شماره	۱۵۰۸
تاریخ	۶۶/۱۲/۴

قسمت اسناد دولتی

تاریخ ۱۳۴۶/۸/۱۲

شماره ۵۱۵۷

پیوست

سازمان امور اداری و استخدامی کشور

عطف بنامه شماره ۱۰۸۳۷/۱-۲۱-۲۳/۱۲/۴۵ موضوع طرح پیشنهادی راجع

بتشکیل سازمان اسناد ملی :

لایحه مزبور مورد بررسی و مطالعه قرار گرفت و بطور کلی با تصویب آن یکی از مشکلات و -
محظورات بزرگ هریک از سازمانهای موجود مرتفع و عملاً تسهیلاتی جهت پیشرفت امور مربوط
و همچنین حفظ اسناد مهم بر اساس و مبنای صحیح فراهم خواهد شد ضمناً در مورد بعضی
از مواد تنظیمی پارامی نکات بنظر این وزارت رسید ماست که ذیلاً بدان اشاره میشود
تا در بررسی ثانوی لدی الاقتضا مورد توجه قرار دهند .

۱- قید مدت پنجسال در ماده ۴ ضرورتی ندارد بهتر است بجای آن شرایطی از حیث
تحصیلات و تخصص و سابقه خدمت برای رئیس سازمان ذکر شود .

۲- در ماده ۵ که اختیار نصب و عزل رئیس سازمان داده شده بایستی توجه شود که ایمن
اختیار مغایرتی با مقررات قانون استخدام کشوری که اخیراً بتصویب رسیده است نداشته
باشد .

۳- در تبصره ماده ۶ که اختیار تشکیل شعب رئیس سازمان داده شده بهتر است اضافه
شود که بتصویب شورای قنسی .

۴- در ماده ۷ بجای کلمه ((مقامات)) کلمه ((اشخاص)) گذاردن شود مناسب است و نیز
بجای نماینده دادستان و یا نماینده خزانه دار و وزارت فرهنگ معاونین هریک شرکت داشته
باشند اصلح است همچنین در این ماده قید اینکه رئیس سازمان ریاست شورا را نیز

تاریخ ماه ۱۳۴

شماره

پیوست ۵۱۵۷

وزارت اقتصاد

-۲-

عهد خواهد بود با توجه باینکه دادستان کل شرکت در شورا دارد قابل تامل است و لاقبل بهتر است که از جهت رعایت اصول انتخاب ریاست شورا بعهده خود اعضا شورا واگذار شود .

۵- در تبصره ماده ۷ کفید شده تصویبات شورا با کثرت ۳ رای از ۵ رای قابل اجرا - است فقط کافی است که نوشته شود رای شورا با کثرت قابل اجرا است .

۶- اشاره ای که در بند الف ماده ۸ ب ماده ۱۸ شده اشتباه است زیرا لایحه بیش از ۱۷ ماده ندارد .

۷- در بند ب ماده ۸ بجای تدوین مقررات منع مراجعه بهتر است نوشته شود تصویب مقررات مربوط بمراجعه .

۸- در قسمت اخیر ماده ۸ اقتضا دارد بند دیگری اضافه شود بدین توضیح که اتخاذ تصمیم در مورد گزارشهای که از طرف سا زمان بشورا احاله میشود .

۹- در ماده ۹ بعد از جمله رونوشت گواهی شده بهتر است اضافه شود تمام یا قسمتی از سند و بدین ترتیب عبارات ((استخراج مطالب یک یا چند سند)) زائد است .

۱۰- در تبصره یک ماده ۹ کهنوشته شده ((کارمزد دریافت دارد)) باید حدود و میزان آن روشن شود .

۱۱- در ماده ۱۱ بعد از جمله ((بیش از چهل سال از تاریخ آنها گذشته)) اقتضا دارد - اضافه شود و با اسنادیکه کمتر از مدت مزبور از تاریخ آنها گذشته ولی بنظر کارشناسان ارزش

تاریخ ماه ۱۳۴

شماره

پیوست

وزارت اقتصاد

-۳-

نگهداری دائمی داشته باشند .

۱۲- تبصره ماده ۱۲ با توجه باینکه آئین نامه مربوطه بمراجعه اشخاص در بند ب ماده

۸ ذکر شده ضرورتی ندارد .

۱۳- در ماده ۱۵ بجای جمله ((بتصرف و تملك سازمان اسناد ملی درآمده)) بایستی

نوشته شود ((در اختیار سازمان قرار گرفته)) زیرا در این مورد تملك مصداق پیدا نمیکند .

۱۴- در ماده ۱۷ در جمله ((معلوم شود که بعضی زائد است)) اضافه شود زائد و بی

ارزش است .

۱۵- در ماده ۱۷ در مورد اوراق زائد بعد از کلمه ((امحاء)) اضافه شود بیا بصورت اوراق

باطله در معرض فروش جهت استفاده تارخانجات کاغذ سازی گذارد میشود .

۱۶- چون سازمان مزبور در وهله اول قبل از هر چیز احتیاج بتعداد کارمند و مستخدم

دارد اقتضا دارد که در متن قانون وضع کارمندان و کارکنان و وضع حقوق و مزایا و تامین بودجه

سازمان مشخص و معلوم گردد .

وزیر اقتصاد

تاریخ ۴۹/۶۸

شماره

پیوست

نخست وزیر
سازمان امور اداری و استخدامی کشور

مواد لایحه	تظرات وزارتخانه ها	نظر سازمان
ماده اول	۱- سازمان اسناد ملی وابسته به دانشگاه تهران یا وزارت فرهنگ و هنر گردد . (وزارت دارائی) ۲- پرونده های راکد " تعریف شود یا تشخیص آنها به عهده مقاماتی گذاشته شود . (وزارت کشور و دارائی)	پذیرفتنی نیست
ماده دوم	۱- کلمه " برگه " صحیح نیست و در صورت لزوم باید " برگ " نوشته شود . (وزارت دادگستری) ۲- پس از عبارت " مجلدات چاپی " باید کلمه " و خطی " اضافه شود . (وزارت دادگستری و بهداشتی) ۳- بعد از عبارت " تهیه شده " و یادریافت گردیده " باید این عبارت اضافه شود " و یادریافت خواهد شد " تا شامل اسنادی گردد که پس از تصویب قانون بدست میآید . (وزارت دادگستری) ۴- قسمت اول ماده دوم بشرح زیر اصلاح شود : " در این قانون مراد از اسناد ملی و تاریخی هر نوع مراسله - نوشته - پرونده - برگ و مجلد چاپی - عکس - تصویر - کلیشه - نقشه - نمودار - فیلم و نوار ضبط صوت و سایر اسناد و مدارکی است که " (وزارت امور خارجه) ۵- ماده دوم بشرح زیر اصلاح شود : " در این قانون مراد مجلدات چاپی و خطی و عکسها تصویرها کلیشه ها نقشه ها نمودارها فیلم و نوارها و ضبط و سایر اسناد در سازمانها و قوه مقننه قضائیه و مجریه و هر دستگاهی که بهر اسم و رسم متعلق بدولت باشد تهیه شده و یادریافت گردیده یا بعداً " ایجاد و یادریافت گردد عمل دولت بوده یا بعداً " بتصرف درآید " (وزارت راه)	پذیرفته شد پذیرفته شد پذیرفته شد پذیرفته شد پذیرفته شد
		با استثناء هر دستگاهی که بهر اسم و رسم متعلق به دولت باشد پذیرفته شد

نخست وزیر

سازمان امور اداری و استخدامی کشور

تاریخ:

شماره:

پیوست:

(۲)

قابل بحث است	<p>۶- عارت "از سایر لحاظ" در آخر این ماده حذف گردد (زیر امکانست شامل مثلا "جنبه هنری گردد که مربوط به موزه ها میشود) بجای آن اگر موارد دیگری علاوه بر موارد ذکر شده (اداری - مالی - حقوقی - قضائی - سیاسی - اجتماعی - علمی و تاریخی) مورد نظر است صریحا "قید شود" (وزارت دارائی)</p>	-۶
پذیرفته شد	<p>۷- بجای عارت "سازمانهای قوه مقننه قضائیه و مجریه نوشته شود" سازمانهای قوای مقننه قضائیه و مجریه" (وزارت دارائی)</p>	-۷
پذیرفته شد	<p>کلمه سازمان به تنهایی کافی بنظر میرسد (وزارت دادگستری)</p>	ماده سوم
پذیرفته شد	<p>کلمه سازمان به تنهایی کافی بنظر میرسد (وزارت دادگستری)</p>	ماده چهارم
پذیرفتنی نیست	<p>این ماده باین نحو اصلاح شود: "رئیس سازمان به پیشنهاد رئیس دانشگاه تهران و تصویب شورای مرکزی دانشگاه تهران بمدت سه سال منصوب میشود. انتصاب مجدد وی بلامانع است. (مراجعه شود به پیشنهاد مربوط به ماده اول) (وزارت دارائی)</p>	-۱
قابل بحث است	<p>قید مدت سه سال ضرورتی ندارد بجای آن شرائطی از قبیل تحصیلات و تخصص و سابقه خدمت ذکر گردد (وزارت اقتصاد)</p>	-۲
پذیرفته شد	<p>باید توجه شود که اختیار عزل و نصب اعطائی به رئیس معاینه با مقررات قانون استخدام کشوری جدید نباشد (وزارت اقتصاد)</p>	ماده پنجم
پذیرفتنی نیست	<p>سازمان اسناد ملی نباید شامل "مرکز راکد باشد" (وزارت دارائی)</p>	-۱
پذیرفته شد	<p>در تبصره ماده ۱۶ اختیار رئیس سازمان در امور تشکیل شعب مشروط به تصویب شورای فنی گردد (وزارت اقتصاد)</p>	-۲
پذیرفته شد	<p>باتوجه بمقام دادستان کل بهتراست نمایند "مشارالیه عضو شورای اسناد ر صورت حضور دادستان کل ریاست جلسه شورای ابعده داشته باشد" (وزارت دادگستری)</p>	-۱

سازمان امور اداری و استخدامی کشور
 نخست وزیر

(۳)

تاریخ
 شماره
 پیوست

لزومی ندارد	۲- نماینده رئیس دیوان محاسبات نیز در شورا عضویت داشته باشد. (وزارت بهداشت)
قابل بحث است	۳- چون طبق ماده اول پرونده های قوه مقننه در این سازمان نگهداری میشود لازم است يك نماینده از هر يك از مجلسین شورا و سنا بانتخاب رؤسای آنها عضویت شورای فنی در آید. (وزارت دادگستری)
قابل بحث است	۴- تصریح نشده است که رئیس سازمان ملو ریاست شورای فنی را هم دارد. (وزارت آب و برق)
قابل بحث است	۵- بجای کلمه " مقامات " کلمه " اشخاص " گذاشته شود و بجای نماینده " دادستان و نماینده " خزانه دار و وزارت فرهنگ معاونین هر يك از آنها شرکت داشته باشند. (وزارت اقتصاد)
قابل بحث است	۶- با وجود عضویت دادستان کل در شورا بهتر است از لحاظ رعایت اصول انتخاب ریاست شورا بعهده خود اعضا واگذار شود. (وزارت اقتصاد)
پذیرفته شد	۷- در تبصره ماده ۷ بجای " ۳ رای از ۵ رای " کافواست نوشته شود: " رای شورا با کثرت قابل اجراست " (وزارت اقتصاد)
لزومی ندارد	۸- نماینده " وزارت اطلاعات نیز در شورای فنی عضویت داشته باشد. (وزارت اطلاعات)
لزومی ندارد	۹- نماینده " وزارت امور خارجه نیز در شورای فنی عضویت داشته باشد. (وزارت امور خارجه)
پذیرفته شد	۱۰- به آخر بند (۴) این عبارت افزوده شود " بانتخاب شورای دانشگاه " (وزارت کار و امور اجتماعی)
پذیرفته شد	۱۱- بند (۴) اینطور اصلاح شود: " يك تن از دانشمندان متبحر در تاریخ ایران و تحقیقات اجتماعی به انتخاب شورای عالی دانشگاه " (وزارت راه)
قابل بحث است	۱۲- طبق ماده سم شورای فنی يك واحد جدا از رئیس سازمان اسناد ملو بحساب آمده است در حالیکه طبق مفاد این ماده شورای مزبور بصورت يك قسمت اداری تابع رئیس سازمان است. طبق اصول افراد مجریه نباید ریاست این گونه شوراها را بعهده داشته باشند. رئیس سازمان باید موظف با اجرای تصمیمات شورا باشد. (وزارت دارائی)
لزومی ندارد	۱۳- باتوجه به جنبه تحقیقی سازمان تعداد يك نفر استاد دانشگاه برای عضویت در شورای فنی کافی نیست بخصوص که طبق بند (۴) این ماده این استاد باید متبحر در تاریخ ایران و تحقیقات اجتماعی (که دورشته کاملا " متمایز در سطح دانشگاه هستند) باشد و در اینصورت حداقل دو نفر متبحر در این دورشته باید در شورای فنی عضویت داشته باشند. (وزارت دارائی)

تاریخ
 شماره
 پیوست

سخت وزیر
 سازمان امور اداری و استخدامی کشور

(۴)

لزومی ندارد	تبصره ماده ۷ بدین نحو اصلاح شود: "تصمیمات شورای فنی باتفاق یا به اکثریت آراء ۰۰۰۰۰۰" (وزارت دارائی)	۱۴
● لزومی ندارد	باتوجه به وجود اسناد ومدارك فنی ومالی باید دادستان دیوان محاسبات و يك نفر مهندس عالی رتبه دولت نیز جزو اعضای شورای فنی باشند. (وزارت آب و برق)	۱۵
قابل بحث است	در بند (ب) در شرح وظائف شورا قید شده است: "راهنمایی وارائه طریق" که ضمانت اجرائی ندارد (مراجعه شود به پیشنهاد شماره ۸ ماده هفتم). (وزارت دارائی)	ماده هشتم ۱
پذیرفته شد	در بند (ب) بجای "تدوین مقررات منع مراجعه" بهتر است نوشته شود: "تصویب مقررات مربوطه بمراجعه". (وزارت اقتصاد)	۲
قابل بحث است	بند دیگری اضافه شود بدین شرح: اتخاذ تصمیم در مورد گزارشهایی که از طرف سازمان بشورا احاله میشود. (وزارت اقتصاد)	۳
● لزومی ندارد	بعد از جمله (رونوشت گواهی شده) بهتر است اضافه شود تا مابا قسمتی از سند و بدین ترتیب عبارت « استخراج مطالب يك یا چند سند) زائد خواهد بود. در تبصره (۱) ماده ۶ باید حدود کارمزد و میزان آن روشن شود. (وزارت اقتصاد)	ماده نهم
قابل بحث است	ماده دهم گنگ است و بطور روشن تکلیف "مرکز بایگانی را کدر معلوم نمیکند". (وزارت دارائی)	ماده دهم
پذیرفته شد	بعد از جمله (بیش از چهل سال از تاریخ آنها گذشته) اضافه شود (و یا اسنادیکه کمتر از مدت مذکور از تاریخ آنها گذشته ولو بنظر کارشناسان ارزش نگهداری دائمی دارند). (وزارت اقتصاد)	ماده یازدهم

نخست وزیر
سازمان امور اداری و اسنادی کشور

(۵)

تاریخ

شماره

پیوست

<p>پذیرفتنی نیست</p>	<p>تبصره ذیل ماده دوازدهم بشرح زیر اصلاح شود: "مدت نگهداری اسناد و پرونده های موضوع ماده دوازدهم با نظر وزارتخانه یا مؤسسه دولتی مربوطه و رئیس سازمان اسناد ملی تعیین میشود و پس از تحویل این اسناد هم در صورت موافقت رئیس سازمان اسناد ملی مراجعه بآنها را میتوان محدود و یا ممنوع ساخت. (وزارت امور خارجه)</p>	<p>ماده دوازدهم</p>
<p>لزومی ندارد</p>	<p>تبصره ماده ۱۲ با توجه به ذکر آئین نامه مربوط به مراجعه اشخاص در بند (ب) ماده ۸ دیگر ضرورتی ندارد بجای جمله (بتصرف و تملك سازمان اسناد ملی درآمده) نوشته شود (در اختیار سازمان قرار گرفته) زیرا در اینصورت تملك مصفاقی پیدا نمی کند. (وزارت اقتصاد)</p>	<p>ماده یازدهم</p>
<p>قابل بحث است</p>	<p>این ماده یا بکلی حذف یا بصورت زیر اصلاح شود: "استفاده از اسناد ملی و تاریخی که در تملك اشخاص و خانواده ها و یا مؤسسات خصوصی باشد با تحصیل رضایت صاحبان اصلی آنها امکان پذیر می باشد." (وزارت امور خارجه)</p>	<p>ماده شانزدهم</p>
<p>پذیرفته شد</p>	<p>در جمله (معلوم شود که بعضی زائد است) اضافه شود (زائد و بی ارزش است) (وزارت اقتصاد)</p>	<p>ماده هفدهم</p>
<p>لزومی ندارد</p>	<p>در مورد اوراق زائد بعد از کلمه (محا) اضافه شود (و یا بصورت اوراق باطله در معرض فروش جهت استفاده کارخانجات کاغذ سازی گذاره میشود). (وزارت اقتصاد)</p>	
	<p>۱- عنوان لایحه بدین نحو اصلاح شود "لایحه تاسیس سازمان حفظ و ضبط اسناد ملی ایران" (وزارت دادگستری)</p> <p>۲- عنوان لایحه باین شکل تغییر یابد "لایحه تاسیس سازمان نگهداری اسناد ملی ایران" (وزارت راه)</p>	<p>نظرات کلی</p>

تاریخ

شماره

دیوست

نخست وزیر
سازمان امور اداری و استخدامی کشور

(٦)

- ۳- از تاسیس مرکز بایگانی راکد صرف نظر شود و طبق برنامه معین هر سال ۳ یا ۵ سال یکبار پرونده های راکد وزارتخانه ها مجدداً "بازرسی" شود و بر طبق مقررات آئین نامه های خاص تعدادی از آنها امحاء شده و بقیه در وزارتخانه مربوطه نگهداری شود .
(وزارت دارائی)
- ۴- عنوان سازمان اسناد ملی نمیتواند شامل "مرکز بایگانی" نیز باشد .
(وزارت دارائی)
- ۵- در ابتدای تاسیس سازمان باید وضع کارمندان و کارکنان وضع حقوق و مزایا و تامین بودجه سازمان مشخص و معلوم گردد . (وزارت اقتصاد)

نخست وزیر
سازمان امور اداری و استخدامی کشور
۳/۳/۳۹

تاریخ
شماره
پوست

ماده واحده

بمنظور تفکیک و جمع آوری و تمرکز پرونده های راکد وزارتخانه ها و مؤسسات دولتی و تسامین حد اکثر صرفه جویی و نظم و مراقبت در امر نگهداری این پرونده ها و نیز ارائه طریق و اقدام در امر تنظیم و نگاهداری اسناد و پرونده های دولتی و امحاء اوراق زائد و جلوگیری از ایجاد آنها و همچنین جمع آوری و نگهداری و حراست اسناد ملی و تاریخی ایران در سازمان واحد و تحت شرایط مورد اطمینان و بمنظور فراهم آوردن امکانات و تسهیلات لازم برای دسترسی عموم به این اسناد سازمانی بنام " مرکز اسناد ملی ایران " وابسته به نخست وزیر تاسیس می گردد .

تصره ۱- ارکان " مرکز اسناد ملی ایران " مشتمل بر یک نفر رئیس و یک شورای فنی خواهد بود .

تصره ۲- شرایط و اختیارات و وظائف " رئیس " و ترکیب و طرز تشکیل " شورا " و وظائف و اختیارات آن و همچنین مقررات مربوط به بررسی و نقل و انتقال و اخذ و جمع آوری و نگهداری و در دسترس گذاشتن اسناد ملی و تاریخی و منع مراجعه به اسناد محرمانه و تشخیص اوراق زائد و نحوه امحاء یا فروش آنها بصورت کاغذ باطله بموجب اساسنامه ای تعیین خواهد شد که بتصویب هیئت وزیران خواهد رسید .

نسخه قیمت هر بوطه

در مذاکره و بررسی اسناد گرانمایه
 در سازمان امور اداری و استخدامی کشور
 ۴/۱۴

تاریخ ۴/۱۴/۱۳۵۲
 شماره
 پیوست
 ۴/۱۴

درباره محل تشکیلاتی آرشیم ملی ایران

آرشیم ملی ایران بسیار دیر تأسیس میشود و بر اثر عدم توجه دولتها به این امر ملی چه بسا اسناد گرانمایه تاریخی که به تصرف کتابخانه ها و آرشیم های کشورهای دیگر در آمده و یا در زیرزمینها و انبارهای دولتی خود ماضی شده و از میان رفته است .

اکنون که این دولت هر چند دیر، مصمم به اجرای این طرح اساسی شده است بهتر آنستکه از تجربیات سایر کشورها در این زمینه استفاده کند و اشتباهات پرخارج دیگران در این کشور تکرار نشود . بگذارد کاری را که دیر شروع کرده ایم لااقل درست شروع کنیم و راهی را که سایر کشورها سالها پیش رفته اند و برگشته اند مجدداً نرویم .

مسئله محل تشکیلاتی آرشیم ملی و مقام آن در سلسله مراتب دستگاه حکومت از سالها پیش در سایر کشورها بررسی شده و به تجربه ثابت شده که برای اینکه آرشیم ملی بتواند بطور موثر وظایف خود را انجام دهد (بخصوص در بدو تأسیس و مراحل اولیه جمع آوری اسناد ملی) بایستی از آمریت و استقلال عمل کامل و حمایت مستقیم رئیس دولت برخوردار باشد . کما اینکه آرشیم ملی کاناداتا سال ۱۹۱۲ وابسته به وزارت خارجه بود و در سال ۱۹۴۵ جزو وزارت کشور شد در سال ۱۹۵۲ - مستقیماً زیر نظر نخست وزیر قرار گرفت و آرشیم ملی شوروی که تا سال ۱۹۶۰ جزو وزارت کشور بود در آنسال بصورت یک سازمان مستقل (وابسته به هیئت وزیران) درآمد .

بنابراین موضوع وابستگی آرشیم ملی به یکی از وزارتخانه ها و سازمانهای اجرائی مدتهاست از اعتبار افتاده و کشورهایی که ارسال ۱۹۵۸ باینطرف آرشیم ملی خود را تأسیس کرده اند آنرا زیر نظر رئیس جمهور - معاون رئیس جمهور و یا نخست وزیر قرار داده اند (مانند نهمیه و کنیا) .

سازمان امور اداری و استخدامی کشور از ۴ سال پیش مستقراً در باره تأسیس آرشیم ملی ایران و اسناد اوراق رانند مطالعه میکرده و دو نفر از کارشناسان خود را هم بهمین منظور به ایالات متحده آمریکا و انگلستان و فرانسه اعزام داشته است . نتیجه منطقی این بررسی مداوم چندین ساله

- ۲ -

این است که آرشیو ملی بایستی از دستگاههای اجرائی مملکت مجزا باشد و زیر نظر شخص نخست وزیر قرار گیرد .

(فراموش نباید کرد که کشورهایی که آرشیو ملی خود را وابسته بیکی از وزارتخانه ها قرار داده اند بیش از هفتاد هشتاد سال پیش اقدام باین کار کرده اند - مانند فرانسه و هندوستان - ضرر آنرا هم دیده اند، کما اینکه آرشیو ملی فرانسه بمعنای واقعی ملی نیست زیرا وزارتخانه های امور خارجه و جنگ و دیپاداری و نیروی هوایی و نخست وزیری هر کدام آرشیوهای جداگانه دارند) .

دلایل لزوم نظارت عالیه نخست وزیر :

- ۱- آرشیو ملی و هدفها و وظائف آن جنبه غیر سیاسی و غیر اجرائی دارد و بنابراین بهتر است که تابع نظریات و تمایلات و سلیقه خاص یک وزارتخانه (که ممکن است بانظریات و تمایلات و سلیقه سایر وزارتخانه ها ناسازگار باشد) نباشد . مقام نخست وزیر بعنوان مقام نهائی تصمیم گیرنده میتواند این نظریات و سلیقه های متفاوت را بایکدیگر تلفیق و سازش دهد .
 - ۲- آرشیو ملی مرجع آمریت و حاکمیت در مورد اسناد ملی است و طبیعی است که اگر آرشیو وابسته به یکی از وزارتخانه ها و دستگاههای اجرائی باشد آمریت و استقلال عمل لازم را نخواهد داشت و مثلاً اگر بعضی از وزارتخانه ها در امر بررسی و تحویل اسناد خود با مقامات آرشیو چنانکه باید همکاری نکنند وزیر مسئول آرشیو نمی تواند به سایر وزرا دستور دهد ولی نخست وزیر میتواند .
 - ۳- تجربیات صد ساله سایر کشورها نشان داده که اصولاً بیشتر وزارتخانه ها از تحویل دادن اسناد خود به وزارتخانه دیگری اکراه دارند و ولو هم قانون آنان را ملکف کرده باشد در عمل مسامحه می کنند .
- در صورتیکه آرشیو ملی وابسته به یکی از وزارتخانه ها باشد طبیعی است که مثلاً وزارت امور - خارجه از تحویل اسناد اساسی خود خودداری کند . همچنین مسلم است که هیچیک از وزارتخانه ها نمی تواند مرجعی برای تصرف و تحویل اسناد و پرونده های نخست وزیری باشد .

۱۳۴۲

تاریخ
شماره
پیوست

مساده واحده

(مهر بطلب مبلغ ۱۱۴/۴۹۹ کیلویی لوازم التحریر و اسباب‌نویسی)

بمنظور جمع‌آوری و تمرکز پرونده‌های راکد وزارتخانه‌ها و موسسات دولتی و وابسته به دولت و نگهداری این پرونده‌ها و اسماحاً اوراق زائد و همچنین جمع‌آوری و حفظ اسناد ملی و تاریخی ایران در سازمان واحد و فراهم آوردن شرایط مناسب برای دسترسی عموم به این اسناد سازمانی بنام "مرکز اسناد ملی ایران" وابسته به نخست وزیر تأسیس می‌گردد.

تبصره ۱ - مرکز اسناد ملی ایران دارای یک رئیس و یک شورای فنی و سازمان متناسب خواهد بود. شرایط و اختیارات و وظائف رئیس و ترکیب و طرز تشکیل شورا و وظائف و اختیارات آن بموجب اساسنامه‌ای که بتصویب هیئت وزیران می‌رسد تعیین خواهد شد.

تبصره ۲ - مقررات مربوط به بررسی و نقل و انتقال و جمع‌آوری و نگهداری و در دسترس گذاشتن اسناد ملی و تاریخی و ترتیب مراجعه به اسناد محرمانه و تشخیص اوراق زائد و اسماحاً یا فروش آنها بصورت اوراق باطله بموجب آئین نامه‌ای که بتصویب هیئت وزیران می‌رسد تعیین خواهد شد.

در تاریخ ۱۳۴۴/۱۰/۲۰ در وزارتخانه مذکور
بمهر بطلب مبلغ ۱۱۴/۴۹۹ کیلویی لوازم التحریر و اسباب‌نویسی
تصویب شد. به نخست وزیر ابلاغ گردید و توسط آن جناب به هیئت وزیران
در تاریخ ۱۳۴۴/۱۰/۲۰ تصویب گردید.

در مورد عبارت "در اسباب‌نویسی" در
نامه دواصه گفتگو کرده و مقرر شد (فایده)
در کمیسیون بررسی پرونده‌ها و در کمیسیون وزارت
دولت و امور خارجه و اسماحاً مرکز به نخست وزیر ابلاغ
و کمیسیون بررسی پرونده‌ها و در کمیسیون وزارت
طاعت کرد و در صورت تصمیم نهایی به هیئت
تنظیم شد. ۱۳۴۴

در تاریخ ۱۳۴۴/۱۰/۲۰ در وزارتخانه مذکور
تصویب شد. به نخست وزیر ابلاغ گردید و توسط آن جناب به هیئت وزیران
اجراء و دو کتایب نامه‌ها در فرجه و اعلان داده‌اند
در جهت وزیران و اسماحاً به نخست وزیر
تأیید و تأیید شده است.

تاریخ ۱۰/۵/۶۷
شماره
پیوست

جناب آقای دکتر گودرزی

طبق گزارش آقای پرهام در تاریخ ۶/۵/۶۷ کمیونی در دفتر جناب آقای کیا معاون اداری وزارت امور خارجه در مورد دستورات جناب آقای وزیر امور خارجه برای ایجاد آرشیو اسناد طبقه بندی شده تشکیل گردید و آقای پرهام بدرخواست جناب آقای کیا در این کمیون شرکت داشته اند . در ابتدای مذاکرات آقایان نمایندگان وزارت خارجه این نظر را داشتند که آرشیو مورد نظر در ساختمان جداگانه ایجاد شود و محتوی کلیه اسناد محرمانه و اسناد اساسی منجمله عهد و قرار دادها باشد ولی پس از آنکه طرح آرشیو ملی ایران و ماده ۴ واحدی یک به تصویب کمیون نخست وزیر رسید توسط نماینده این سازمان تشریح و توجیه گردید و توضیح داده شد که اسناد محرمانه وزارت خانه ها مادام که محرمانه باشد در آرشیو ملی حبس خواهد شد آقایان موافقت کردند که آرشیو وزارت امور خارجه منحصر " محدود به اسناد محرمانه باشد . با توجه باین نکته و بمنظور تحکیم موقعیت آرشیو ملی ایران در گزارش پیوست سعی شده که آرشیو مورد نظر وزارت خارجه تا آنجا که ممکن است کوچک و محدود گردد .
بنابراین در صورتیکه موافقت فرمایند گزارش پیوست برای آن وزارتخانه ارسال گردد .

اداره کل تشکیلات و روشها
بروزنیس
۵/۱۴

نخست وزیر

سازمان اسناد و کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران

تاریخ

شماره

پیوست

گزارش درباره " طرح آرشيو اسناد طبقه بندی شده " وزارت امور خارجه

۱ - باتوجه باینکه اسناد طبقه بندی شده و محرمانه معمولاً " مشمول مرور زمان شده و کیفیت محرمانه بودن خود را پس از مدتی از دست می دهند توصیه می شود همانطور که در کشورهای متمدنی معمول است هیئتی از روسای با سابقه و عالیرتبه وزارت امور خارجه همه ساله اسناد طبقه بندی شده سالهای گذشته را بررسی نمایند و آن مقدار را که دیگر جنبه " محرمانه ندارد مشخص و مجزا نمایند . مهمترین نتایج این ارزیابی و تفکیک کاهش حجم آرشيو اسناد محرمانه و در دسترس گرفتن اسنادی است که طی آنها از دسترس بدور بوده است . (انجام این امر بخصوص از لحاظ انتقال این اسناد به آرشيو ملی ایران و گسترش دامنه " تحقیق در آرشيو ملی اهمیت دارد) .

۲ - با در نظر گرفتن حجم فعلی بایگانی راکد اسناد طبقه بندی شده (که رویهمرفته از ۱۲ قفسه کشویی تجاوز نمی کند) ایجاد ساختمان جداگانه برای آرشيو اسناد طبقه بندی شده ضرورتی ندارد و در صورتی که در زیر زمین ساختمان جدید محلی به مساحت ۱۰ الی ۱۲ متر مربع بنحوی مطلوب قفسه بندی و تجهیز شود (پیشنهاد ردیف ۴) تا ۱۶ الی ۲۰ سال آینده ظرفیت کافی برای نگهداری کلیه اسناد طبقه بندی شده وزارت امور خارجه خواهد داشت . (هرگاه پیشنهاد مربوط به تجدید ارزیابی اسناد طبقه بندی شده - ردیف ۱ - عملی گردد این ظرفیت احتمالاً " تا میزان دو برابر افزایش خواهد یافت) .

۳ - بعلمت اینکه در زیر زمین های ساختمان قدیمی تاسیسات حرارت مرکزی و تهویه نصب شده و نقل و انتقال این تاسیسات بسیار گران تمام می شود و بخصوص با توجه باینکه این زیر زمین ها طبقه تحتانی محوطه ورودی وزارت خارجه (هم سطح خیابان) است و بالتبع از لحاظ حفاظت معمولی هم قابل اطمینان نیست ، چه برسد به مصونیت در مقابل بمباران هوایی ، تمرکز بایگانی اسناد طبقه بندی شده در ساختمان قدیمی بهیچوجه مقرون به صرفه و صلاح نیست . همچنین ایجاد محفظه های زیر زمینی در جنب زیر زمین های مورد بحث بعلمت مجاورت با تاسیسات شوفاژ و تهویه و برق ۲۲۰ هزار ولت و خطر انفجار و آتش سوزی تماماً " منتفی است .

۴ - بنابراین پیشنهاد میشود که محل فعلی بایگانی اسناد طبقه بندی شده در زیر زمین ساختمان

نخست وزیر
سازمان اسناد و کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران

تاریخ
شماره
پیوست

- ۲ -

- جدید بنحویذیل آماده و مجهز گردد و به " آرشیو اسناد طبقه بندی شده " اختصاص داده شود :
- الف - بمنظور مصونیت در مقابل حریق و جلوگیری از فروریختن سقف و دیوارهای اطاق مورد نظر، سقف و دیواره های کنونی بصورت دوچداره از بتن مسلح ساخته شود .
- ب - مدخل غربی این اطاق مسدود شود و مدخل جنوبی به درب آهنی تبدیل گردد .
- ج - یکدستگاه " ونتیلاتور " در سمت غربی (بطرف راهرو داخل ساختمان) نصب شود تا حاصل تهویه مرتباً " انجام گیرد و رطوبت فعلی از میان برود .
- د - ۱۶ عدد قفسه " کشویی قفل دار *Filing cabinet* (در صورتیکه قفل رمز داشته باشد ترجیح است) به خزانه " اسناد طبقه بندی شده اختصاص داده شود . (هرگاه حجم این اسناد و تعداد قفسه های کشویی افزایش یابد قفسه ها را می توان در دردیف روی هم قرار داد هر ای دسترس به ردیف فوقانی از چهار پایه استفاده کرد) .

در خاتمه (عطف به گزارش ضمیمه " نامه " شماره ۱۶۲۲۱ / ام مورخ ۲۸ / ۱ / ۴۵ این سازمان در مورد اختصاص محل بایگانی در ساختمان جدید) مجدداً " یادآوری می نماید که طبقات هم کف و فوقانی ساختمان جدید تحمل وزن قفسه بندی و محتویات بایگانی را که آن وزارت خانه را ندارد و در عوض انتقال مجدد بایگانی را که (که اخیراً " در زیر زمین ساختمان جدید با نظم و ترتیب قابل تحسین جای گرفته است) به طبقه " هم کف بهتر است که محل فعلی با نصب حدا اقل ۲ دستگاه ونتیلاتور قوی و آهن کشی لوله های آب (سقفی) مجهز و تکمیل گردد . بخصوص اینکه قسمت اعظم موجودی بایگانی را که پسر آغاز به بهره برداری از مرکز بایگانی را که کشور در آن مرکز نگهداری خواهد شد و مقدار عده ای نیز پس از کسب مجوز قانونی مشمول برنامه امضا " اوراق زائد خواهد گشت و بدین ترتیب فضای اشغالی بایگانی را که آن وزارت خانه دست کم به نسبت ده کاهش خواهد یافت .

قسمت امور اسناد دولتی - اداره کل تشکیلات و روشها

محروس پسرهم

۵/۸

نخست وزیر
سازمان امور اداری و استخدامی کشور

تاریخ: ۴۶۸۲۴۴
شماره: ۴۴۴۴/۱۷۱
پیوست: ۱

جناب آقای دکتر یگانه وزیر محترم مشاور

در پاسخ نامه شماره ۶۰۷۴۴ مورخ ۴۶/۸/۲۰ بدینوسیله آقایان دکتر
بهرورز زنا* مدیرکل تشکیلات و روشها و سروس پرهام رئیس قسمت امور اسناد دولتی
این سازمان را بمنظور شرکت در امر بررسی لایحه* مربوط به تاسیس " مرکز اسناد
ملی ایران " معرفی می نماید. ضمناً فرصت را معتنم شمرده و یک جلد نشریه
" آرشیو ملی و اسما" اوراق رائد* را که محتوی مقررات عمومی و اصول و روشهای آرشیو
و اسما* اوراق بلا استفاده دولت است برای امعان نظر تقدیم می دارد.

از طرف وزیر مشاور و مدیرکل سازمان امور اداری و استخدامی کشور

پیشاپیش

سخت وزیر
سازمان امور اداری و استخدامی کشور

یادداشت

تاریخ ۱۸۲۹/۴

بیماری مزمنه به موجب مریض ۱۸۲۹ در دفتر دکتر مجاهد

از هاشم آقا به موجب مریض ۱۸۲۹ در دفتر دکتر مجاهد
در مورد امراض اوراق زائده و تصدیه های غیر از این که
بیماری مزمنه به موجب مریض ۱۸۲۹ در دفتر دکتر مجاهد
الانتی « املدن سه تا اگر کسی اعتراض داشت بعد از یک سال
از این صند به طریقی در فاشن از طرف وزارت دارالتراکی در هفت
بیشتر تهیه کرده و مقویب زویه به لاشه کرده و کفنه طبع این است
صورتی که نون در آید . عجیب تر اینکه این صند نقه سادات مدام
در ستم این سازمان به طریقی در سال گذشته نه به گرفته بکجه در مورد
تقیات کیون که دکتر کشفین (ص) ظاهر از آنجا باطله مضی
چنین افلا نظر کرده که « اگر تقیات آن کیون جنبه نهانی داشت
باید فاصله به صبر برده به و من ارجاع نمی کرد . «
در وزیرت در طریقی به جنبه نهانی است بدون اینکه به لاشه

نخست وزیر
سازمان آموزش و پرورش کشور

یادداشت

تاریخ

این نامه با این جهت در دسترس است که لازم است به چند نکات بسیار حایب و شنیدنی
ایرا کردید - منوجه اینست که «سنگ و فرنگ» یکی مانده عهد نامه ها و به وزارت
فرهنگ و هنر به هدیه و خودمان با آنها کنار بیایید - دل حایب تر و دلخیز تر لزوم
کنیم فرموده : «در رسد ادواق زانه در صورتی عمل میشود در آنچه با مردم
سه قبلاً میکردند شود تا در صورتی است که هر سند دیگری از بین نرفته باشد»
ضمناً معلوم شد که از سوابق در وجهت طرح مرکز با یکی را که کج
به اطلاع رسانید و مقتوم نمایند که «یکی با یکی از آنها را که مملکت در یک
ساختن اجاره از هزار تومان جا میگیرد»

خوشبختانه محضر اینجانب در این «مذاکرات» به اطلاع مقام دیگر
رسید بلافاصله با ضابطه نخست وزیر مقرر گردید و قرار است در تاریخ
مجلس هیئت دولت موضوع طرح نامید.

۸۱۲۹

پس از مذاکرات منتهی ۹۲۰ تا ۹۲۱ نخست وزیر و ضابطه نخست وزیر
قرار شد در یکبار دیگر با این مذاکرات در صورتی که در صورتی که
توافق لایحه مستقیماً به مجلس داده شود

اداره کنترلر ستاد بزرگ ارتش - مدیریت

شماره ۳۰۴-۴۱-۷

ستاد بزرگ ارتش تاران

روز
۱۳۴۶

اقدام سریع

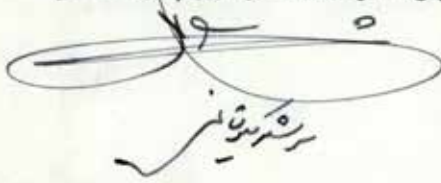
ریاست محترم سازمان امور اداری و استخدامی کشور

در باره : بهبود سیستم بایگانی راکد در ارتش شاهنشاهی

پیرو شماره ۲۴-۲۰۴۴۱-۷/۲۱-۸/۴۶

- ۱- طبق اطلاع حاصله لایحه ای بمنظور امحاء مدارک غیر مفید دولتی از طرف آن سازمان تهیه و از طریق نخست وزیری تقدیم مجلس شورای ملی شده است.
- ۲- ارتش شاهنشاهی در نظر دارد بموازات اقدامات آن سازمان در مورد تحصیل مجوز قانونی آئین نامه و دستورالعمل هائی در این زمینه تهیه نماید .
- ۳- خواهشمند است مقرر فرمائید يك نسخه از پیش نویس لایحه تهیه شده آن سازمان در زمینه، بهبود سیستم بایگانی و امحاء مدارک دولتی (غیر مفید) بآداره کنترلر ستاد بزرگ ارتش تاران عطف بشماره بالا ارسال دارند . ق

رئیس ستاد بزرگ ارتش تاران . ارتشبد دکتربهرام آریانا

دفترتاریخ امور اداری و استخدامی کشور
شماره ۱۷۱۵۵
تاریخ ۱۱/۱۰/۴۶
قسمت اسناد دولتی

لایحه تاسیس سازمان اسناد ملی ایران

ماده اول - بمنظور جمع آوری و تمرکز پرونده های راکد وزارتخانه ها و موسسات دولتی و وابسته به دولت و نگهداری این پرونده ها و اسما' اوراق زائد و همچنین جمع آوری و حفظ اسناد ملی و تاریخی ایران در سازمان واحد و فراهم آوردن شرایط مناسب برای دسترسی عموم به این اسناد سازمان مستقلی بنام " سازمان اسناد ملی ایران " وابسته به نخست وزیری تاسیس میگردد .

ماده دوم - سازمان اسناد ملی ایران دارای يك رئیس و يك شورا و تشکیلات متناسب خواهد بود .

ماده سوم - رئیس سازمان اسناد ملی ایران از بین مستخدمین دولت که صاحب تحصیلات عالی و سابقه تحقیق و تخصص در امور اسناد و آرشیو باشند به پیشنهاد نخست وزیر و به فرمان همایونی برای مدت پنج سال منصوب میشود و انتصاب مجدد وی بلا مانع است .

ماده چهارم - شورای سازمان مرکب از مقامات زیر خواهد بود :

- ۱ - دو نفر از نمایندگان مجلس شورای ملی و دو نفر از نمایندگان سناکه در آغاز هر دوره تقنینیه توسط روسای مجلسین انتخاب میشوند و در هر حال تا انتخاب جانشین خود در این سمت باقی میمانند
- ۲ - وزیر فرهنگ و هنر یا قائم مقام او
- ۳ - دادستان کل یا قائم مقام او
- ۴ - خزانه دار کل

۵ - يك تن از اساتید دانشگاه متبحر در تاریخ ایران و تحقیقات اجتماعی به انتخاب نخست وزیر

۶ - رئیس سازمان اسناد ملی

تبصره ۱ - نماینده وزارتخانه یا سازمانی که اتخاذ تصمیم درباره اوراق زائد و یا اسناد آن وزارتخانه یا سازمان در شورا مطرح است برای تبادل نظر به جلسات شورا دعوت می شود *

تبصره ۲ - شورا يك نفر را از میان اعضاء شورا به ریاست انتخاب می کند

تبصره ۳ - آئین نامه طرز تشکیل جلسات شورا ونحوه اتخاذ تصمیم به تصویب شورا خواهد رسید *

ماده پنجم - وظایف شورا بشرح زیر است :

الف - تصویب آئین نامه مربوط به تشخیص اوراق زائد و تشریفات ونحوه امحاء آنها به پیشنهاد رئیس سازمان

ب - تصویب فهرست مشروح و یا برنامه های امحاء اوراق زائد که مشترکاً توسط سازمان اسناد ملی و وزارتخانه یا موسسه دولتی ذیربط طبق مقررات این قانون تنظیم شده باشد *

پ - تصویب آئین نامه های مربوط به تنظیم و نگهداری و حراست و دردسترس گذاشتن اسناد ملی و تاریخی و همچنین مقررات مربوط به نحوه مراجعه به اسناد محرمانه *

تاریخ

شماره

پوست

واحد

۳

ت - تصویب آئین نامه نحوه بررسی واخذ و نقل و انتقال پرونده های
راکد و اسناد ملی و تاریخی که توسط سازمان اسناد ملی تهیه
می شود .

ماده ششم - سازمان اسناد ملی می تواند اوراق باطله و اوراق زائد قابل فروش را به
فروش رساند و در اذای تهیه میکروفیلم و فتوکپی و رونوشت گواهی شده و سایر
انجام خدمات مشابه طبق تعرفه ای که شورا تعیین خواهد کرد از اشخاص
حق الزحمه دریافت داشته و وجوه حاصله را به خزانه دولت بپردازد .

صورتجلسه

بمنظور بررسی نحوه تحصیل مجوز قانونی در مورد امحاء اوراق زائد ارتش شاهنشاهی کمسیون
باشیرکت امضا کنندگان زیر در ساعت ۱۰ روز دوشنبه ۲۳/۲/۴۷ در اداره یکم پرسنل ستاد بزرگ ارتش تاران
تشکیل گردید و در مذاکرات مشروحه که بعمل آید کمسیون باتوجه باینکه تعجیلات^{تجدید} از لایحه تاسیس
اسناد ملی (که از طرف سازمان امور اداری و استخدامی کشور تهیه و برای سیر مراحل قانونی به هیئت
دولت تادیم شده است) باتوجه به مقتضیات خاص ارتش شاهنشاهی مشکلاتی برای وزارت جنگ فراهم
میکند مقتضاست بمنظور کسب مجوز قانونی برای امحاء اوراق زائد ارتش شاهنشاهی لایحه خاصی
تنظیم و در سیر مراحل قانونی قرار داده شود .

سرتیپ مسکری (معاون اداره یکم برای طرف قوانین) آقای کیان (رئیس هیئت مشاور حقوقی و قضائی وزارت جنگ)

سرهنک ستاد ضویری (نماینده اداره اجرائی کل) آقای پرهام (نماینده سازمان امور اداری و استخدامی کشور)
سرهنک ستاد افتخاری (نماینده اداره مکتورگ) آقای اشرف (نماینده وزارت دادگستری)

سازمان اسناد و کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران

تاریخ: ۱۳۹۰/۰۲/۰۵

شماره:

پیوست:

واحد:

معاونت اسناد و کتابخانه ملی
معاونت اسناد و کتابخانه ملی

در تاریخ ۱۳۹۰/۰۲/۰۵ در جلسه کمیته تخصصی اسناد و کتابخانه ملی
موضوع گزارش امحاء اوراق زائد وزارت جنگ

به : جناب آقای دکتر گودرزی

با اطلاع : جناب آقای پیرنظر

از : سیروس پرهام

موضوع گزارش: امحاء اوراق زائد وزارت جنگ

حسب الامر در جلسه کمیته طرح قوانین ستاد بزرگ ارتشتاران که در تاریخ ۱۳۹۰/۰۲/۰۵ از ساعت یازده صبح الی یک و نیم بعد از ظهر تشکیل بود شرکت شد. علیرغم توضیحات مشروح اینجانب که در صورت جلسه پیوست منعکس است و بخصوص توضیح این نکته که مقررات امحاء اوراق زائد مندرج در لایحه پیشنهادی این سازمان حقوق و منافع خاص کلیه وزارتخانه ها را محفوظ خواهد داشت آقایان نمایندگان وزارت جنگ و ستاد اصرار داشتند که چون شاهنشاه آریامهر را امر اکتدی در جهت امحاء اوراق زائد وزارت جنگ صادر فرموده اند و با توجه به مقتضیات خاص وزارت جنگ ضروری است که مجوز قانونی خاص برای امحاء اوراق بلا استفاده نیروهای مسلح شاهنشاهی کسب گردد.

بر آنجناب پوشیده نیست که اقدام جداگانه وزارت جنگ کاملاً غیر ضروری است زیرا این وزارتخانه پس از کسب مجوز کلی و عمومی مندرج در لایحه بهر نحوی که مصلحت بدانند می تواند اوراق زائد خود را معدوم سازد و آرشیو ملی صرفاً از لحاظ جلوگیری از امحاء اسنادی که ارزش تاریخی و ملی دارد مداخله خواهد کرد. مضافاً اینکه تحصیل مجوز خاص وزارت جنگ موجب تضعیف لایحه این سازمان و تعویق تصویب آن می گردد.

کتابخانه اسناد و کتابخانه ملی
امحاء اوراق زائد وزارت جنگ

اینجانب اطمینان دارد که تکروی وزارت جنگ در این مورد نه به صلاح مملکت است و نه به صلاح آن وزارتخانه - چون علاوه بر اینکه سایر وزارتخانه ها بخصوص وزارت خارجه و دادگستری ، به تبع درصد کسب مجوز جداگانه - برخوردارند ، اما اوراق زائد و نگهداری اسناد واجد ارزش بطور غیرمتمرکز مستلزم دوباره کاری و هزینه های گزاف خواهد بود . از طرف دیگر نحوه استدلال نمایندگان وزارت جنگ در جلسه مزبور این ظن را تقویت کرد که مشکلات بایگانی های راکد و راه حل ها و طرح های موجود بطوریک طرفه و ناقص به عرض شاهنشاه رسیده است . هرگاه هدف و وظایف مرکز بایگانی راکد کشور و روش احصاء اوراق و نگهداری اسناد در آرشیو ملی دقیقاً به عرض برسد مسلماً طرح پیشنهادی این سازمان را که جنبه مملکتی دارد و در عین علمی بودن کاملاً توأم با صرفه جویی در وقت و نیروی انسانی و منابع مالی مملکت است تایید خواهند نمود . (کما اینکه پس از آنکه علیرغم اصرار تیمسار سرتیپ امیری - رئیس سابق اداره کنترلر - در مورد استفاده همگانی و نامحدود از میکروفیلم این سازمان طی نامه محرمانه شماره ۱۴۹/م ح مورخ ۱۰/۳/۴۶ مشکلات و مخارج گزاف بغير ضروری میکروفیلم را به اطلاع جناب آقای وزیر جنگ رسانید و ایشان هم مراتب را بمرض شاهنشاه رسانیدند دستور فرمودند که طرح استفاده از میکروفیلم متوقف گردد و تنهادر موارد استثنائی بطور محدود مورد استفاده قرار گیرد) .

باتوجه به مراتب فوق و مشکلاتی که مجوز قانونی خاص وزارت جنگ در راه تصویب لایحه و تاسیس آرشیو ملی ایجاد خواهد کرد بنظر اینجانب هرگاه طی تبصره ای وزارت جنگ از شمول مقررات لایحه مستثنی شود بمراتب بهتر از آن

تاریخ
شماره
پوست
واحد

سازمان اسناد و کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران

۳

خواهد بود که آن وزارتخانه راساً اقدام به تحصیل مجوز خاص نماید. لهذا استدعا دارد در صورتیکه آنجناب مقتضی بدانند مراتب به اطلاع جناب آقای نخست وزیر رسانیده شود که بهر نحو مصلحت باشد اقدام فرمایند.

ص ۰ ر

حزب ایران نوین

شماره

تاریخ ۶۷/۲/۳۰

پوست

جناب آقای دکتر یزدان پناه - رئیس محترم قسمت طرح ها و
مطالعات

در خصوص لایحه تاسیس سازمان اسناد ملی ایران که برای بررسی به کمیسیون
امور اداری واستخدامی ارجاع گردیده بود . موضوع در جلسات
متعدد مورد بررسی و ابعان نظر دقیق قرار گرفت . اینک نظرات
کمیسیون را به شرح زیر باستحضار میرساند .

الف - از نظر کلیات لایحه کمیسیون معتقد است که تصویب لایحه
مزبور اولحاظ حفظ وحراست اسناد ملی و تاریخی ایران وهمچنین تمرکز
پرونده های راکد و امحا * اوراق زائد وبخصوص صرفه جویی در هزینه های
اداری و پرسنلی راجح / نهایت ضرورت را دارد و گام مهمی در تامین هدف
های اصل انقلاب اداری بشمار میرود .

ب - از نظر اصلاحی حاتی که در مواد لایحه بعمل آمد کمیسیون پس از
بررسی و مطالعه اصلاحات زهرا ضروری تشخیص داد

۱- عنوان سازمان اسناد ملی ایران به (سازمان آرشیو ملی ایران)
تغییر داده شد . زیرا صرف نظر از اینکه آرشیو کلمه ایست بین المللی
در عین حال واجد دو مفهوم بایگانی راکد و اسناد ملی توأما
میباشد .

۲- بنظر کمیسیون سازمان مزبور باید وابسته به نخست وزیر باشد .

قره

وزیر

حزب ایران نوین

شماره

تاریخ

پیوست

- ۲ -

زیرا تشکیلاتی که با توجه به لایحه تقدیمی دولت در نظر است ایجاد گردد، او نظر مطلقیتی دارای چنان ارزش و اهمیتی است که ایجاد میکند مستقیماً وابسته به نخست وزیر باشد. کما اینکه در اغلب کشورهای که دارای آرشپولی هستند این سازمان جزو دستگاههای نخست وزیری میباشد.

۳- در ماده یک لایحه تغییر عبارتی داده شد و یک تبصره نیز بآن اضافه گردید. موضوع تبصره تعریف کلمه اسناد میباشد.

۴- در ماده ۴ دبیرک سازمان اسناد اداری و استخدامی کشوری^{دبیرک سازمان اسناد اداری و استخدامی کشوری} اعضا شورا اضافه شد و باین ترتیب اعضا شورا ۱۱ نفر خواهند بود تا در موقع اخذ رای نیز اشکالی پیش نیاید. ضمناً در ردیف ۵ ماده ۴ بجای وزارت فرهنگ، وزارت علوم و آموزش عالی قید گردید.

۵- بند الف ماده ۵ لایحه به صورت ماده ۷ اصلاح گردید و همین آن - پیشنهاد شده است که آئین نامه مربوط به تشخیص اوراق زائد و نحو - امحاء آنها به تصویب کمیسیونهای مربوط مجلسین برسد.

و در نتیجه بند "پ" لایحه دولت به بند "الف" تبدیل و بند "پ" تبدیل به بند "ب" گردید و ضمناً یک بند دیگر تحت عنوان بند "پ" به ماده ۵ اضافه شد.

۶- ماده ۶ به لایحه دولت در مورد تعیین تکلیف برای وزارت خانه ها و موسسات دولتی درباره تحویل پرونده های راکد به سازمان آرشپولی تحت شرایط - مندرج در ماده مزبور اضافه شد.

لایحه دارم - ۵۵۰۰

لطفاً نامش را

در سند بگذارید

باید در سند بگذارید
از آن جهت که در سند
نمیباشد که در سند بگذارید

السلام

حزب ایران نوین

شماره
تاریخ
پیوست

-۳-

درخاتمه نظر به اهمیت خاص اسناد سیاسی و نظامی نظر
کمیسیون این است که درموقع بررسی لایحه دولت و طرح اصلاحی
این کمیسیون در کمیته مرکزی نسبت به اسناد وزارت جنگ و وزارت -
خارجه تصمیم مقتضی اتخاذ فرمایند .

ضمائم

- ۱- لایحه پیشنهادی دولت به کمیته مرکزی
- ۲- طرح اصلاحی کمیسیون امور اداری و استخدامی حزب

رئیس کمیسیون امور اداری و استخدامی - دکتر منوچهر مومنی طباطبائی

سازمان امور اداری و استخدامی کشور

تاریخ: ۴۷/۳/۸
شماره: ۷۸۱۴
پیوست: ۱
واحد:

تیمسار سپهبد صنّیعی وزیر محترم جنگ

در پاسخ نامه شماره ۱۷۱۲/۱۱/۰۲/۱۶۰۰/۱۶ مورخ ۴۷/۳/۸
با استحضار میرساند که ماده ۶ مورد نظر وزارت جنگ طبق توافق با نمایندگان آن
وزارتخانه با اضافه شدن عبارت " با اطلاع سازمان اسناد ملی " بصورت ساده
هشتم در متن لایحه تأسیس سازمان اسناد ملی ایران گنجانیده شد و پس از تأیید
کمیته مرکزی فراکسیون پارلمانی حزب ایران نوین در تاریخ ۱۴/۳/۴۷ به فراکسیون
پارلمانی ارسال گردید . یک نسخه از متن لایحه برای مزید اطلاع به پیوست ایفاد
میکرد .

وزیر مشاور و رود بیرکل سازمان امور اداری و استخدامی کشور

نورالله میرزایی
«سازمان اسناد ملی»

از اداره یکم پرسنل (کمیته سرب قوانین)
 به جناب آقای دکتر گودرزی وزیر مشاور و سردار
 سازمان امور اداری و استخدامی کشور
 موضوع: امحاء اوران زائد ارتش شاهنشاهی

شماره ۱۲/۲۲۶-۱۲-۱۵۰۰
 تاریخ ۲۷/۳/۴۷
 پیوست

اقدام سریع

بازگشت بشماره ۱۴/۷۸۱-۱-۴۷/۳/۱۵

گزارش

باتوجه به متن طرح ماد میهنهاری وزارت جنگ بمنظور الحاق بلیجه تاسیس سازمان
 خواهشمند است مقرر فرمائید در ماده ۸ لایحه مزبور که برای بررسی به فراکسیون پارلمانی
 حزب ایران نوین ارسال گردیده است بعد از کلمه "همچنین" کلمه "امحاء" که از قلم افتاده است
 اضافه نموده و از نتیجه وزارت جنگ آگاه فرمائید.

بررسی
 رئیس
 ۲۹

در پایان اعلام میدارد مراتب مذکور بالا در تاریخ ۱۸/۳/۴۷ از طرف اداره یکم ستاد بزرگ
 ارتشستاران تلفنی با آقای پیر نظر معاون آن سازمان نیز یادآوری شده است.

وزیر جنگ
 یحیی

رئیس
 ۲۹

جناب سرکار
 ۲۹

دوره دفتر سازمان امور اداری و استخدامی کشور
 شماره ۹۶۷۰
 تاریخ ۲۹/۳/۴۷
 قسمت اسناد دولتی

۱۲۸
 ۲۹/۳/۴۷

از:
پ:
موضوع:

ساز بزرگ ارشداران

شماره
تاریخ
پوست

ماده هفتم - وزارت جنگ از شمول مقررات این قانون مستثنی است و ترتیب نگهداری و حفظ اسناد ملی و تاریخی و همچنین امحاء اوراق زائد و بلا مصرف در ارتش شاهنشاهی بتشخیص هیئت صلاحیتداری خواهد بود که برای این منظور تشکیل میشود . طرز تشکیل هیئت مزبور نحوه اجرای مفاد این ماد بموجب آئین نامه ای خواهد بود که بوسیله وزارت جنگ تدوین و تصویب میرسد .

باجتیهات زیرتاریخ ۴۷/۴/۶
 به تصویب کابین علم در آئینده سال
 (معاونت اسناد)

دوره بیست و دوم قانونگذاری

تاریخ ۴۷/۴/۶

شماره ترتیب چاپ ۴۲۰

شماره ۱۵۷۲۴

تاریخ چاپ ۴۷/۴/۱۰

ساحت مقدس مجلس شورای ملی

تاریخ تصویب ۴۷/۴/۱۰
 به تصویب کابین علم در آئینده سال
 (معاونت اسناد)

نظر باینکه توسعه روزافزون سازمانهای دولتی در چهل سال اخیر موجب شده که اسناد و پروندههای راکد فضای قابل ملاحظه‌ای را در وزارتخانه‌ها و مؤسسات دولتی اشغال نماید و افزایش مداوم حجم این پرونده‌ها مشکلات فراوانی از لحاظ تأمین جا و مکان و هزینه نگهداری و دسترسی به سوابق بوجود آورده است و نظر باینکه مقدار عمده‌ای از این اوراق و پرونده‌ها زائد بوده و نگهداری آنها بیهیچوجه مقرون به صرفه و صلاح دولت نیست و از طرف دیگر اسناد و مدارک ملی و تاریخی که ارزش نگهداری دائمی دارد باید بطریق صحیح نگاهداری گردد، لذا ضروری است که ترتیبات لازم اتخاذ گردد تا پرونده‌های راکد که مورد مراجعه روزمره و مستمر نیست و همچنین اسناد با ارزش ملی و تاریخی در محل جداگانه و مطمئن نگهداری شود و اوراقی که مطلقاً زائد است و امحای آنها به حقوق و منافع مردم و دولت هیچگونه لطمه‌ای وارد نمیسازد بتدریج و تحت روشها و ضوابط مورد اطمینان امحاء گردد.

لذا با توجه به مشکلات فوق و با توجه به این حقیقت که تسریع اقدامات و فعالیت‌های اداری بدون دسترسی سریع به سوابق و پرونده‌های مورد نیاز امکان پذیر نیست و با توجه به ضرورت جمع آوری و صیانت اسناد ملی و تاریخی ایران لایحه تأسیس سازمان اسناد ملی ایران را برای تصویب تقدیم میدارد.

نخست وزیر - امیرعباس هویدا

تاریخ ۱۹ / ۴ / ۱۳۴۷

شماره ۴ / ۶۵۷

پیوست

حزب ایران نوین

هم مسلك گرامی جناب آقای دکتر یگانه وزیرمختوم مشاور

پیرونامه شماره ۴ / ۶۴۴ مورخ ۱۰ / ۴ / ۴۷

لا یحه اصلاحی تاسیس سازمان اسناد ملی ایران در جلسه

مورخ ۲۹ / ۳ / ۴۷ فراکسیون پارلمانی حزب ایران نوین

مورد بررسی قرار گرفت موافقت شد با اصلاحاتی که نمونه

آن پیوست است به پارلمان تقدیم شود ۱۰

مهندس میرکل

اداره امور کارمندان
شماره ۱۸۷۴۹/۸
تاریخ ۱۳۴۷/۸/۱۵
پرست

وزارت امور خارجه

محرمانه

فوری است

مخ

سازمان امور اداری و استخدامی کشور

پیرو نامه شماره ۱۶/۷۶۷ مورخ ۱۳۴۶/۱/۱۴ حاوی پیشنهادات این وزارت
درباره لایحه تأسیس سازمان اسناد ملی ایران اشعار میبندد :
در لایحه ای که از طرف آن سازمان به هیئت دولت و اخیراً مجلس شورای ملی تقدیم
شده و نکته اساسی زیر که مورد نظر این وزارت بوده منظور نگردیده است :
(۱) - در تبصره ۱ ماده چهارم پیش بینی شده " نماینده وزارتخانه با سازمانی که
اتخاذ تصمیم درباره اوراق زائد و اسناد و پرونده های آن وزارتخانه با سازمان در شورا
مطرح است برای تبادل نظریه جلسات شورا دعوت میشود " .
در این مورد ضروری میدانم تذکر شود که امکان دارد مندرجات تبصره فوق درباره سایر
وزارتخانه ها و موسسات دولتی که در رشته خاصی انجام وظیفه میکنند صدق کند ولی درباره
وزارت امور خارجه این رویه صادق نیست زیرا بطوریکه اطلاع دارند وزارت امور خارجه تنها
مؤسسه ایست که کلیه مسائل مختلفه مملکتی در آرایش آن منعکس میگردد و در همین حال
تنها مؤسسه ایست که میتواند نسبت بکلیه سوابق و اسناد مملکتی و در رشته ای ذینفع
و ذی نظر باشد و علاوه بگانه دستگاه دولتی است که اکثریت قریب باتفاق اسناد و مدارک
آن مربوط باشخاص حقیقی نیست بلکه مربوط به روابط بین الدول و موسسات حقوقی است
که بالنتیجه مشمول مرور زمان قوانین داخلی مملکت نمیشود .
با این ترتیب تصدیق میفرمایند که لازم و ضروری است نماینده وزارت امور خارجه که
حتی نسبت بکلیه اسناد و مدارک سایر مقامات مملکتی اعم از مالی و اقتصادی و قضائی و سیاسی
و تاریخی و اجتماعی و فرهنگی ذی نظر میباشد بعنوان عضو شورا انتخاب شود و با سایر اعضای
شوراهمکاری دائمی و نزدیک داشته باشد .

درجه
تبریر به هیئت تعقیب
نظر در دفتر تهیه
را در کمال توجه
است و در کمال است
تذکره مستحق در مورد
این نامه با اعلام
دعوت نامه و هم اعلام
رای هیئت امور
در سال ۱۳۴۷

۱۸/۸/۴۷

محرمانه

%%

وزارت امور خارجه

(۲)
محرمانه

۲) - در ماده ششم پیش‌بینی شده است که "وزارتخانه‌ها و موسسات دولتی و وابسته به دولت مکلفند کلیه اسناد و پرونده‌های راکد را که به تشخیص خود احتیاجی به نگهداری آنها در سازمانهای مربوطه نیست برای نگهداری امانی بسازمان اسناد ملی بپارند مگر آنکه از تاریخ تهیه و تنظیم سند و یا تاریخ آخرین برگ پرونده مدت چهل سال گذشته باشد که در اینصورت باید بطور اتم بسازمان اسناد ملی منتقل شود"

در این مورد نیز با توجه بوضع خاص اسناد وزارت امور خارجه برای اینکه این وزارت بتواند بکلیه اسناد و پرونده‌های موجود در ریاستی راکد رسیدگی و آنها را برای تحویل به آرشیو ملی آماده کند خواهشمند است دستور فرمایند در رابطه تنظیمی بترتیبی که صلاح بداند پیش‌بینی شود که وزارت امور خارجه در مواردی که ضروری و لازم تشخیص دهد از شمول این تصمیم مستثنی باشد - ب

از طرف وزیر امور خارجه
در ۲۲/۸/۵۷

محرمانه

وزارت امور خارجه
شماره ۵۵۲/۵۷
تاریخ ۱۵/۸/۵۷

قسمت اسناد دولتی
اداره کل تشکیلات و روشها

به : مقام محترم وزیر مشاور و دبیرکل سازمان
از : سیروس پرهام
موضوع : تصویب لایحه تأسیس سازمان اسناد ملی ایران

باستحضار عالی میسراند که با تصویب لایحه تأسیس سازمان اسناد ایران در جلسه مورخ ۴۷/۱۱/۱۷ کمیسیون فرهنگ و هنر مجلس شورای ملی امر بررسی لایحه مزبور در کمیسیون های شش گانه زیرخانه یافته و اکنون کمیسیون صادر (کمیسیون استخدا امی) باید گزارش مربوط را به مجلس تقدیم نماید :

- ۱- کمیسیون استخدا امی ۴۷/۸/۵
 - ۲- کمیسیون علوم و آموزش عالی ۴۷/۸/۶
 - ۳- کمیسیون دادگستری ۴۷/۸/۱۱
 - ۴- کمیسیون استخدا امی (مرحله دوم بررسی که منجر به رد پیشنهاد های اصلاحی کمیسیون دادگستری گردید) ۴۷/۸/۲۰
 - ۵- کمیسیون داری ۴۷/۱۱/۱۵
 - ۶- کمیسیون فرهنگ و هنر ۴۷/۱۱/۱۷
- (توضیحاً آنکه کمیسیون نظام ظاهراً بعلمت ذینفع بودن وزارت جنگ لایحه را بدون دعوت نمایند این سازمان سریعاً مورد رسیدگی و تصویب قرار داده است .)
- ضمن تقدیم جدول مراحل بررسی و تصویب لایحه طی دو سال گذشته به پیوست این گزارش است عا در بنظر تعقیب امر و تسریع اقدام کمیسیون استخدا امی شخص آنجناب یا جناب آقای پیرنظر با آقای موسوی رئیس کمیسیون مزبور بهر نحو که صلاحیت بداند مذکره فرمایند .

رونوشت :

- ۱- جناب آقای پیرنظر
- ۲- اداره کل تشکیلات و روشها

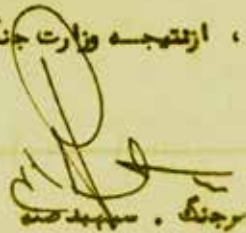

اداره خبریه
دائرة دوره
شماره ۱۹-۲-۱۵۰۱ / الف
تاریخ ۲۸ / ۳ / ۱۳۲۷
وزارت جنگ

جناب آقای کشفیان وزیر محترم مشاور

بمرو شماره ۵۲۳ / ۱ / ۱ / ۱۵۰۱ / الف - ۳۰ / ۱ / ۲۴ - ۴۸

چون سازمانهای تابعه ارتش شاهنشاهی بانتظار تصویب لایحه تأسیس سازمان
اسناد ملی میباشند . خواهشمند است مقرر فرمائید نسبت بطرح و تصویب نهائی
لایحه مذکور اقدام شایسته معمول ، از نتیجه وزارت جنگ رانیز آگاه سازند . ش

رجنک . سپهبد

تاریخ ۲۲، ۲۶، ۲۸
شماره ۲۳۰، ۲۴۲، ۲۴۳
پوست
داغ

سازمان امور اداری و استخدامی کشور

جناب آقای ریاض رئیس محترم مجلس شورای ملی

بمرو نامه شماره ۲۴۳۱۰ / د ع مورخ ۴۸/۶/۱۶ و عطف
به مذاکره تلفنی روز بیست و دوم شهریورماه جاری بدینوسیله
آقای سیروس پرهام رئیس دفتر روابط عمومی این سازمان که از
تقدیم لایحه * سازمان اسناد ملی ایران در کمیسیون های مجلس
شورای ملی بمنابعندگی این سازمان از لایحه * مزبور دفاع میکند، اسناد
جهت ادای توضیحات لازم به حضور آنجناب معرفی میگردد.

وزیر مشاور و دبیرکل سازمان امور اداری و استخدامی کشور

همان‌طور که در توضیحات لازم است
ضمن ابلاغ توجه به علاقه و محبت
مبغز انجمن با همکاران و
خواهشمند و غنی خواستند در
میداد درصورتی که امکان دارد

دستورالعمل از اداره کل
اطلاع دادند که در
تذکره آنجا

نسخه قسمت مر بوطه

مجلس شورای ملی

قانونگذاری

اداره کمیسیونها و شعب

تاریخ ۱۷/۷/۴۸

شماره ۲۰۲۴

جناب آقای دکتر کاظم زارده
وزیر قلمرو در دیوان
۷/۱۹

شماره
۱۳۴۸/۷/۱۹

جناب آقای دکتر کاظم زارده وزیر قلمرو در دیوان

ساعت ۹ صبح روز سه شنبه ۱۳۴۸/۷/۱۹ کمیسیون در امر تشکیل

خواهد شد. متمنی است در جلسه کمیسیون مزبور شرکت فرمایند.

رئیس اداره کمیسیونها و شعب

سید حسن جزایری
فولاد

دستور لایحه دولت راجع به شرفایان پادشاهی ایران
با تفویض بجزایری در نظر گرفته شد و در روز سه شنبه ۱۳۴۸/۷/۱۹
لایحه با عنوان اصلاح مجازات همان عودت مورد نظر در
سایر کمیسیونها نظیر کمیسیون حقوق و عدالت
مجازت در متن لایحه کمیسیون در ایران مستکراست. ۱۳۴۸/۷/۱۹

چاپخانه مجلس ۱۳۴۸/۷/۲۰

شماره ۲۰۶۵

مجلس شورای ملی

قانونگذاری

اداره کمیسیونها و شعب

تاریخ ۲۹/۷/۴۸

نخبه / به نظر
۷۲۲۹
کتابخانه
۷۱۳۰

جناب آقای دکتر کاظم زار، وزیر علم و فن در

ساعت ۱/۹ پنج روز ^۵نهم ۱۳۴۸/۸/۱۱ کمیسیون علوم و فنون تشکیل

خواهد شد. متمنی است در جلسه کمیسیون مزبور شرکت فرمایند.

رئیس اداره کمیسیونها و شعب

این دعوت به بی ردعوت نامه رزده هزار و سیصد و هشتاد و یکم است

سید حسن خبازیان
[Signature]

دستور لایحه تأسیس زبان فارسی در دانشگاه تهران

چاپخانه مجلس ۱۳۴۸/۸/۳۰

طرح ساختمان مرکزی راکد کشور

(پیوست شماره ۲)

۱- اجزاء متشکله مرحله اول طرح :

الف - قسمت اداری مشتمل بر ۵ طبقه بایک دستگاه آسانسور و یک دستگاه بالا رونده مخمو ص پرونده ها و تهیه مطبوع و تاسیسات آب و برق و لوازم کافه تریا	۱۶۸۰۰۰۰۰/ـ	ریال
ب - قسمت انبار شامل یک انبار ۳۰۰۰ متری با تقسه بندی و سایر تجهیزات و تاسیسات	۱۹۲۰۰۰۰۰/ـ	"
ج - ساختمان های مسکونی و حمار کشی و محوطه سازی	۱۲۰۰۰۰۰۰۰/ـ	"
د - بهای ۲۰۰۰ متر زمین واگذاری سازمان مسکن از قرار هر متر مربع ۱۲۰ ریال	۲۶۴۰۰۰۰۰/ـ	"
ه - پنج درصد کل کار (با استثنای قیمت زمین) بابت حق نظارت مهندس مشاور (سازمان مسکن)	۲۴۰۰۰۰۰۰/ـ	"
جمع	۵۳۰۴۰۰۰۰۰/ـ	ریال

۲- تشریح قسمت اداری :

- الف - طبقه زیر زمین برای تخلیه و تحویل پرونده ها ، مجهز به سکوها ی تخلیه و بارگیری
و انبارها ، عونت برای تنبیک و دسته بندی و تنظیف و ضد عفونی کردن و مرمت و بسته
بندی پرونده ها • موتورخانه تهیه نیز در این طبقه قرار دارد •
- ب - طبقه هم کف برای رئیس و کارمندان اداری مرکزی راکد مشتمل بر ۵ اتاق و

- یک هال شامل قسمت اطلاعات و سالن انتظار •
 - ج ود - طبقه اول و دوم شامل ۲۰ اتاق برای استادان ماموران وزارتخانه ها و موسسات دولتی •
 - د - طبقه سوم کافه تریاوتا سیسات ضروری •
- ۲- تشریح قسمت انبار:

الف - ساختمان

بعضی و حصول حد اکثر اطمینان از محفوظ ماندن اسناد و پرونده هائی که به مرکز بایگانی راکد سپرده میشود ساختمان انبارها مجزا از ساختمانها و تاسیسات دیگر و دور از خطرات ناشی از آتش سوزی و لوله ها و مجاری آب در نظر گرفته شده است دیوارهای داخلی (فیما بین) ه و ج داره بوده و ۴ ساعت در مقابل حریق مقاومت دارد • میزان مقاومت دیوارهای خارجی و سقف ۲ ساعت و ستونها ۴ ساعت تا خطر شکستن و فرو ریختن دیوارها و ستونها هنگام آتش سوزی بکلی مرتفع گردد • (سازمان آتش نشانی آمریکا حد اکثر ظرفیتی راکه برای هر انبار جایز میداند - / ۱۰۰۰۰۰ پای مکعب است • انبارهای مرکز بایگانی راکد هر يك گنجایش - / ۵۶۰۰۰ پای مکعب پرونده خواهد داشت و بنا بر این از لحاظ عملیات آتش نشانی جای نگرانی نخواهد بود •)

همچنین هر انبار مجهز به يك شبکه " کشف دود " و سیستم اخطار زواری است • دستگاههای دیواری گاز ضد حریق در فواصل معین تعبیه شده منتهی محتوی این دستگاهها از نوع سود اسید (که موجب فاسد شدن پرونده ها می گردد) نیست • برای اینکه حر است پرونده ها از کلیه خطرات و آسیب ها به بهترین وجه ممکن امکان پذیر باشد هیچگونه روزنه و پنجره در انبارها تعبیه نشده و هر انبار بیش از يك در ورودی و خروجی ندارد • در انتهای هر انبار برای مواقع خطر و فورس ماژور د آهنی مقلبسی تعبیه شده که فقط از داخل انبار باز می شود و کلید آن در يك قفسه همیشه ای قرار دارد •

تاریخ
شماره
پوست
واحد

- ۲ -

ب - نقشه بندی :

واحد های نقشه آجینی در هرا نبار با خزانه بصورت دو طرفه و پشت تا پشت قرار
میگیرد . فاصله بین هر واحد و عرض راهروهای فرعی فیما بین ۱۱۵ سانتیمتر
است . راهرو اصلی خزانه به پهنای ۵ متر است تا علاوه بر تسهیل رفت و آمد
تهلی های کوچک و چرخهای دستی بتوان در فواصل معینی مرکز را متصدیان
پرونده های هر وزارتخانه را قرارداد . ستونها چنان قرار گرفته اند که فاصله
بعضی از نقشه ها بدون اینکه مانع عبور و مرور باشد پر شود . ارتفاع هرا نبار
۳۸۰ سانتیمتر است که از این مقدار ۳ متر ارتفاع نقشه بندی است . مجموعاً
تا ارتفاع ۳۴۰ سانتیمتری می توان جعبه های محتوی پرونده ها را جای داد .
باین ترتیب که علاوه بر ۷ ردیف ۴۰ سانتیمتری یک ردیف جعبه هم روی نقشه ها
جا میگیرد . هر واحد نقشه با اندازه ۱۵ سانتیمتر از کف انبار بالا تر خواهد بود تا
رطوبت به جعبه ها نرسد . حداقل فاصله آخرین ردیف با سقف خزانه ۴۰ -
سانتیمتر در نظر گرفته شده است . کلیه نقشه ها از نوع ریشی آماده شده و به
عرض یک متر و عمق ۲۷ سانتیمتر است . در هرا نبار ۳۰۰۰ متری مجموعاً

۱۷۱۸۰ / - متر کرباسی پرونده جا میگیرد .

۴ - سایر مشخصات و اطلاعات فنی :

بار ساختمان انبارها و خزانه ها ۱۵۰۰ کیلوگرم بر متر مربع می باشد . حرارت
قسمت اداری بوسیله دستگاه مرکزی تهویه مطبوع تنظیم و تأمین میشود . در قسمت
انبار در تابستان از سیستم های فیلتر دایود رزومستان از جریان هوای گرم استفاده
میشود . در قسمت اداری درجه حرارت ۲۴ و در خزانه ها ۲۱ درجه سانتیگراد

تاریخ

شماره

پوست

داخل

— ۴ —

خواهد بود • تهیه و تنظیم جریان مواد خزانه ها علاوه بر تامین آسایش
کارمندان مانع ضایع شدن و پوسیدن پرونده ها — که جلوگیری از آن اصل
مسلم نگاهداری اینگونه اسناد است — میگردد • در قسمت اداری روشنایی از
نوع فلورسنت و شدت روشنایی بین ۲۰۰ تا ۳۵۰ لوکس است • شدت روشنایی
فلورسنت خزانه ها در ارتفاع یک متر از کف بین ۲۰۰ تا ۲۵۰ لوکس میباشد •
هر انبار یک سیستم عمومی اخبار (بلندگو) و تلفن های خودکار خواهد داشت •
یک خط تلفن مستقیم مرکز با یگانهای راکد را با نزدیکترین سرویس اداره آتش نشانی
مرتبط خواهد ساخت •

— این طرح در تاریخ ۴۸/۹/۱۷
بر اساس محاسبات و نقشه های
فاز دوم (مورخ ۴۵/۳/۲۴)
مورد تجدید نظر قرار گرفت و به ترتیب
فوق تکمیل گردید •

تاریخ ۹ / ۱۳۴۸
شماره ۴۰۹۹۱ / ع
پوست دار
دانه

جناب آقای نخست وزیر

چنانکه خاطر عالی مستحضراست لایحه " تاسیس سازمان اسناد ملی ایران " پس از یکسال و نیم بررسی در مجلس شورای ملی به تصویب رسید و به مجلس مستأخر ستاده شده است (پیوست شماره ۱) . با توجه به اهمیت امر و مقدماتی که به منظور تشخیص و تکلیف و جمع آوری اسناد و انتقال آنها به سازمان اسناد ملی تدارک باید دید در جهت تأمین تسهیلات و بودجه مورد نیاز مراتب زیر را با مستحضراست جناب می‌رساند :

چون مقادیر محتاطی از پرونده های راکد سازمانهای دولتی و اسناد با ارزش تاریخی و همچنین خروارها اوراق زائد بهلا استفاده در انبارهای نامناسب و زیز و بی‌بهره جمع انباشته شده ضروری است که موجودی بایگانی های را که مقدّمات " در دستگاههای مربوط و محتاطها " در سازمان واحد و مجبزی تکلیف و طبقه بندی گردد . به همین منظور طرح " مرکز بایگانی راکد کشور " تهیه و تنظیم گردید . که هدف اصلی آن تشخیص و تکلیف و امحاء اوراق زائد و نگهداری پرونده های مورد نیاز وزارتخانه ها و موسسات دولتی و انتقال اسناد و اجداد ارزش نگهداری دائمی به سازمان اسناد ملی است . طرح ساختمان مرکزی بایگانی راکد که در سه مرحله و در کوی کس در زمینی به مساحت ۲۰۰۰ متر مربع به موقع اجرا گذارد خواهد شد به نحوی پیش بینی شده که تا ۵۰ سال آینده تکافوی احتیاجات وزارتخانه ها و موسسات دولتی را بنماید . در این مرکز چهار انبار سه هزار متری پیش بینی شده که یک انبار و ساختمان اداری طی مرحله اول و یک انبار در مرحله دوم و دو انبار در مرحله نهائی مورد بهره برداری قرار خواهد گرفت . (با مستحضراست می‌رساند که طرح فنی ساختمان های مزبور تهیه شد و آماده برای اجرا میباشد . مشخصات کامل طرح در ضمن پیوست شماره ۲ این گزارش تقدیم گردیده است) .

از آنجاکه اجرای مرحله اول طرح مرکزهای گانی راکد پس از تأمین اعتبار و اعلام مناقصه مدت یکسال بطول می انجامد و ضروری است که طی این مدت سازمان اسناد ملی ایران مقدمات لازم را برای انتقال پرونده های راکد به مرکز موزور فراهم سازد. در صورتیکه موافقت فرمایند در بودجه کل کشور سال ۳۴۹ (پیش بینی های لازم در جهت تأسیس سازمان اسناد ملی بحمل آید تا این فعالیت اساسی پیش از این دستخوش تعویق نشود.

همچنین به لحاظ آنکه ساختمان مرکزهای گانی راکد به علت دوری از شهر برای ساختمان اصلی آرشیو ملی ایران مناسب نیست ضروری است که از هم اکنون پیش بینی لازم در جهت تأمین زمین مورد نیاز در نقطه ای که مرکزیت داشته باشد بحمل آید (برای این منظور قطعه زمینی به وسعت تقریبی ۲۰۰۰ متر مربع جنب کتابخانه پهلوی در اراضی پارک شهیدان و فرج واقع در جلالیه پیشنهاد میشود که بخصوص از لحاظ نزدیکی به دانشگاه تهران بسیار مناسب است.)

باتوجه به مراتب فوق استعلام دارد در صورتیکه نظر آنجناب موافق با شروع اقدامات تأسیس در جهت تأسیس سازمان اسناد ملی است مراتب را اعلام فرمایند تا بعد از آن بودجه در مورد تأمین هزینه لازم مذاکره شود.

وزیر مشاور بودجه و امور اداری و استخدامی کشور

تاریخ ۱۳۳۴

پیوست

وزارت کشور

ژاندارمری کل کشور

شماره ۲۱۹۰۳
۲۴۹۵۸/۱۶/۵۱۹۷
۴۸ ۱۱ ۱۱

اقدام سریع

در نامه

از : ژاندارمری کل کشور (رکن یکم - دایره قوانین)

به : سازمان امور اداری و استخدامی کشور

باتوجه به اینکه نگهداری اسناد و مدارک ویرانده های راکد (که اکثرا غیر قابل - استفاده بوده و رضای قابل ملاحظه ای را در سازمانهای تابعه ژاندارمری کل کشور اشغال کرده است) مشکلات فراوانی برای نواحی - هنگ ها و ادارات و سایر سازمانهای ژاندارمری کل کشور به وجود آورده است خواهشمند است مقرر فرمائید در مورد سیر مراحل قانونی لایحه قانونی مربوط به تأسیس آرشیو اسناد ملی ایران که ضمن آن نیز مقرراتی در مورد احاطه اوراق زائد و ملامصرف و زارتخانه ها و مؤسسات دولتی نیز پیش بینی شده است اقدام موثر معمول نداشته و از نتیجه ژاندارمری کل کشور

را آگاه سازند . ب

فرمانده ژاندارمری کل کشور - ارتشبد آریشسی

Handwritten signature and scribbles.

فرم (۰۰۰۲) ق-ع-۴۱۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰

مجلس سنا

اداره قوانین

قانون تصویب مجلس سنا
در تاریخ ۲۰/۱۲/۴۹
شماره ۷۴۱
پایه دولت اعلام گردید

تبریز تبریز در کیومرث

- ۱- کیومرث استقام
- ۲- زهرا زین العابدین
- ۳- ملام محمد باقر
- ۴- دادگستر
- ۵-

۶- تصویب مجلس سنا ۱۷/۱۲/۴۹

شماره
تاریخ
پرست
(در ماده سوم لا تشتمل اسناد باستانی)
به لا تشتمل و باستانی است در جدول
شماره ()

قانون تاسیس سازمان اسناد ملی ایران

ماده اول - بمنظور جمع آوری و حفظ اسناد ملی ایران در سازمان واحد و فراهم آوردن شرایط و امکانات مناسب برای دسترسی عموم به این اسناد و همچنین صرفه جویی در هزینه های اداری و استخدامی از طریق تمرکز پرونده های راکد وزارتخانه ها و موسسات دولتی و وابسته بدولت و امحاء اوراق زائد سازمان اسناد ملی ایران و بستن سازمان امور اداری و استخدامی کشور تاسیس میگردد .

تبصره - اسناد مذکور در این ماده شامل کلیه اوراق ، مراسلات ، دفاتر پرونده ها ، عکسها ، نقشه ها ، کتبها ، نمودارها ، فیلمها ، میکروفیلما ، نوارهای ضبط صوت و سایر اسنادی که در دستگاه دولت تهیه شده و یا بدستگاه دولت رسیده است و بطور مداوم یا غیر مداوم در تصرف دولت بوده و از لحاظ اداری ، مالی ، اقتصادی ، قضائی ، سیاسی ، فرهنگی ، علمی ، فنی و تاریخی به تشخیص سازمان اسناد ملی ایران ارزش نگهداری دائمی داشته باشند .

ماده دوم - سازمان اسناد ملی ایران دارای یک رئیس و یک شورا و تشکیلات لازم خواهد بود .

ماده سوم - رئیس سازمان اسناد ملی از بین مستخدمین عالیرتبه دولت که دارای تحصیلات عالی و سابقه تحقیق و تخصص در امور اداری و تشخیص اسناد و باستانی باشند به پیشنهاد دبیرکل سازمان امور اداری و استخدامی کشور و تصویب هیات وزیران انتخاب میشود .

شماره
تاریخ
پرست

رئیس سازمان اسناد ملی مأمور اجرای مصوبات شورا و مسئول اداره امور سازمان است .

ماده چهارم - شورای سازمان مرکب از اشخاص زیر خواهد بود :

- ۱- وزیر امور خارجه
- ۲- وزیر فرهنگ و هنر
- ۳- دادستان کل

۴- دبیرکل سازمان امور اداری و استخدامی کشور .

۵- دادستان دیوان محاسبات

۶- دو نفر از اشخاص متبحر در فرهنگ و تاریخ ایران به پیشنهاد وزیر علوم و آموزش عالی

و تصویب هیات وزیران که برای مدت سه سال انتخاب میشوند و انتخاب مجدد آنها - بلا مانع است .

بجای اعضاء مذکور در چهارم ابتدای ممکن است معاونان آنها حضور یابند .

اعضا شورا از بین خود یکفرا بعنوان رئیس انتخاب میکنند .

تبصره ۱- رئیس سازمان اسناد ملی ایران بعنوان دبیر شورا در جلسات شرکت میکند ولی حق رای نخواهد داشت .

تبصره ۲- نماینده وزارتخانه یا سازمانی که اتخاذ تصمیم درباره اوای رائد و یا اسناد و

پرونده های آن وزارتخانه یا سازمان در شورا مطرح است برای تبادل نظر بحلقات شورا دعوت میشود .

تبصره ۳- آئین نامه طرز تشکیل جلسات شورا و ترتیب انتخاب رئیس و نحوه اتخاذ تصمیمات بتصویب شورا خواهد رسید .

مجلس سنا

اداره

۳

شماره
تاریخ
پرست

ماده پنجم - وظائف شورا بشن زیراست :

الف - تشخیص اوراق زائد قابل امحاء و تصویب فهرست مشروح آنها که قبلا از طرف سازمان اسناد ملی و وزارتخانه یا موسسه دولتی دربربط طبق مقررات این قانون تهیه و تنظیم شده باشد .

ب - تصویب آئین نامه های مربوط بنحوه بررسی و نقل و انتقال پرونده های راکند و اسناد ملی .

ج - تصویب آئین نامه های مربوط به تنظیم و نگهداری اسناد ملی و گذاشتن آنها در دسترس عامه و همچنین مقررات مربوط به اسناد محرمانه و نحوه مراجعه بآنها .

د - تصویب مقررات و ضوابط و معیارهائی که وزارتخانه ها و موسسات وابسته بدولت باید در تنظیم و ضبط و نگهداری پرونده ها و اسناد و مدارک رعایت کنند .

ه - تدوین تعرفه ای که طبق آن سازمان اسناد ملی در ارزی تهیه میکروفیلم و فتوکپی و رونوشت گواهی شده و یا انجام خدمات مشابه از اشخاص (اعم از حقیقی و حقوقی) حق الزحمه دریافت خواهد کرد .

تبصره - وجوه حاصل از بند (ه) این ماده بحساب درآمد خزانه دولت منظور خواهد شد .

ماده ششم

الف - وزارتخانه ها و موسسات دولتی و وابسته بدولت مکلفند طبق آئین نامه ای که بتصویب هیات وزیران برسد باینگائی های خود را بر اساس اصول و روشهای متعدد الشکلی که شورای

پرست

اداره

شماره
تاریخ
پرست

سازمان طبق بند (د) از وظائف خود تهیه کرده در آئین نامه مزبور برای هر يك از سازمانها تعیین خواهد شد تنظیم و پرونده های راكد را از پرونده های جاری تفکیك و طبقبندی کنند .

ب - وزارتخانه ها و موسسات دولتی و وابسته بدولت مكلفند كلیه اسناد و پرونده های راكد را كه احتیاجی به نگهداری آنها در سازمانهای مربوط نیست برای نگهداری موقت - سازمان اسناد ملی بسپارند مگر آنكه از تاریخ تهیه و تنظیم سند و یا تاریخ آخرین برگه پرونده مدت چهل سال گذشته باشد كه در اینصورت باید بطور دائم سازمان اسناد ملی منتقل شود .
تصره - وزارتخانه ها و موسسات دولتی و وابسته بدولت و همچنین شورای سازمان اسناد ملی مكلفند اسناد و پرونده های راكه طبق این ماده در اختیار سازمان اسناد ملی قرار گرفته است و اقضای مطالب آنها بحقوق اشخاص و یا مصالح دولت لطمه میزند برای مدت مقرر محرمانه محسوب دارند و سازمان مكلف است كه این اسناد و پرونده ها را بر حسب مورد تا انقضای مدت مقرر و یا اعلام ثانوی وزارتخانه یا موسسه مربوط و یا تصمیم مجدد شورا در دسترس - مراجعان باستثنای مراجع صالحه قانونی قرار ندهد .

ماده هفتم - آئین نامه مربوط به تشخیص اوراق زائد و ترتیب امحاء آنها به پیشنهاد رئیس سازمان اسناد ملی و تایید شورا بتصویب کمیسیونهای مربوط مجلسین میرسد .

ماده هشتم - وزارت جنگ از شمول مقررات این قانون مستثنی است و ترتیب نگهداری و حفظ اسناد ملی و همچنین امحاء اوراق زائد در ارتش شاهنشاهی با اطلاع سازمان اسناد ملی به تشخیص هیات صلاحیتداری خواهد بود كه باین منظور تشکیل میشود . طرز تشكیل

شماره
تاریخ
پرست

مجلس سنا

اداره

هیات مزبور و نحوه اجرائی مفاد این ماده بموجب آئین نامه ای خواهد شد بود که توسط
وزارت جنگ تدوین و تصویب میشود .

لایحه قانون فوق مشتمل بر هشت ماده و شش تبصره در جلسه روز شنبه بیست و دوم
فروردین ماه یک هزار و سیصد و چهل و نه بتصویب مجلس سنارسید .

رئیس مجلس سنا
جعفر شریف امامی

تاریخ
شماره
پیوست
واحد

درهای این سازمان را به دستیار نخست وزیر بفرستد
به یک شماره نامه ضمیمه شده است و بنا برین در این مذاکره
دفتر بوجه مورد استناد از طرف وزارت
۱۰/۳

پیش بینی بودجه سازمان اسناد ملی ایران (۱۳۴۹)

(پیوست شماره ۳)

فصل اول

۱- حقوق و دستمزد

۲- فوق العاده و مزایا

حقوق و مزایای شاغلین ۶ (پست ثابت سازمانی (رئیس سازمان - معاون - ۲ نفر
مشاور - ۴ نفر کارشناس - یک نفر مدیر امور مالی و اداری - یک نفر کارمند دفتری
۲ نفر منشی ماشین نویسر - ۲ نفر خدمتگذار جزء - یک نفر راننده - یک نفر

جمعاً ۵,۶۰۰,۰۰۰/- ریال

تلفنچی

" ۲۰۰,۰۰۰/-

۳- ماموریت

فصل دوم

۴- اجاره

ریال ۶۰۰,۰۰۰/-

۵- خدمات

" ۱۵۰,۰۰۰/-

۶- سوخت و روشنایی

" ۳۵,۰۰۰/-

۷- کالای مصرف شدنی

" ۱۵,۰۰۰/-

۱۲- ماشین آلات

" ۳۰۰,۰۰۰/-

۱۳- کالای مصرف نشدنی

" ۲۵۰,۰۰۰/-

۹- پرداخت های مخصوص به کارکنان

۱۶۰,۰۰۰/-

جمع ۷,۳۱۰,۰۰۰/- ریال

جمع

Handwritten notes and stamps at the top of the page, including a date stamp: تاریخ ۱۳۴۹/۱/۱۷ شماره ۷۱۸۴۷ پیوست

اداره
تاریخ ۱۳۴۹/۱/۱۷
شماره ۷۱۸۴۷
پیوست

وزارت دارایی

سازمان اموراداری و استخدامی کشور

هیئت وزیران در جلسه مورخ ۱۳۴۹/۱/۱۷ بنا به پیشنهاد شماره ۲۹۲۵۵/ح مورخ ۱۳۴۹/۱/۱۴ سازمان اموراداری و استخدامی کشور با تصویب ماده ۲ قانون تأسیس سازمان اسناد ملی ایران مصوب ۲۴ اردیبهشت ۱۳۴۹ و آتای سیر و سیرهایم را -
بسمه عرضی سازمان اسناد ملی ایران انتخاب نمودند.

اصل تصویب نامه در دفتر نخست وزیر است.

وزیر مشاور
محمد کاشفیان

وزیر مشاور
محمد کاشفیان

Handwritten notes on the right side of the document, including a signature and date: تاریخ ۱۳۴۹/۱/۱۷

Handwritten notes at the bottom of the document, including a date stamp: تاریخ ۱۳۴۹/۱/۱۷ شماره ۷۱۸۴۷

آرشیو ملی ایران در سالروز تأسیس سازمان اسناد ملی سیر شکل گیری آن را مرور کرده است. اسنادی که نامه نگاری های ۵ ساله از تدوین آن در شهریور ۱۳۴۴ تا تصویب لایحه در ۱۷ اردیبهشت ۱۳۴۹ را نشان می دهد. در این اسناد نظر وزارتخانه ها درباره تصویب لایحه تأسیس سازمان اسناد ملی و نحوه همکاری با آن آمده است.

سازمان اسناد و کتابخانه ملی
جمهوری اسلامی ایران

Handwritten notes and stamps at the bottom of the page, including a date stamp: تاریخ ۱۳۴۹/۱/۱۷ شماره ۷۱۸۴۷